

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL 54. No. 271.
1939. november 28., kedd.

Redactor responsible:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă de Editură a ziarului Aradul Közlöny. Iareg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Kedden Tatarescu kormányelnök, szerdán Gafencu külügyminiszter ismerteti a kormány bel- és kül- politikai álláspontját

A miniszterelnök beszédét az összes romániai adóállomások közvetítik

Bucuresti. Gheorghe TATARESCU királyi tanácsos, az új kormány elnöke, kedden este 18.30 perckor rádió-beszédet mond, amelyben ismertetni fogja a kormány programját. A nagyjelentőségű beszédet az összes romániai rádió-állomások közvetíteni fogják.

Bucuresti. A hétfői minisztertanács alkalmával Tatarescu Gheorghe ismertette a kormány programját, amelyet kedden délután rádió útján közöl az ország lakosságával.

Bucuresti. November 29-én, szerdán délután fél 6 órakor tartják meg a szenátusban a képviselőház és a szenátus külügyi bizottságának egyesített ülését, amelynek alkalmával Gafencu Grigore külügyminiszter nagyszabású külpolitikai expozétát mond és ismerteti Románia külpolitikájának vonalvezetését.

A román-német gazdasági viszony

Az angol lapok jelentik, hogy a romániai kormányválság lezajlása után a román kormány megtette az intézkedéseket, hogy a gazdasági és kereskedelmi tárgyalások ismét megkezdődjenek Németországgal. A német bizottság tagjai legközelebb megérkeznek Bucurestibe. Ugyancsak a londoni lapok jelentése szerint a román kormány betiltotta az árpa- és a növényi olajok kivitelét, noha csak nemrég 40 millió lei értékben adtak kiviteli engedélyeket növényi olajokra és árnára.

Párisi jelentés szerint azok a német kiküldöttek, akik nagyobb mennyiségű fát és mangánércet akartak bevásárolni, eredmény nélkül tértek vissza Berlinbe, mert a szállítás meghiúsult. A közlekedési eszközök hiánya miatt, nagyobb arányú fa- és ércexport csak úgy volna lehetséges, ha erre a célra a németek megfelelő mennyiségű vagonokat küldenének, jelenleg azonban a német vagonpark annyira igénybe van véve, hogy nem küldhetnek nagyobb számú vagonot.

Anglia és Franciaország megkezdi a szigorított ostromzár alkalmazását

VI. György angol király aláírta az erélyes ellenrendszabályokról szóló rendeletet, amelytől a német birodalom kivételére teljes megbénulását várják — Hathatós intézkedések a mágneses aknák ellen

Újabb áldozatok sorát szedte a tengeri háború

Londonból jelentik: A titkos tanács hétfő délelőtti ülésén a király aláírta a mágneses aknák ellen alkalmazandó megtorlásokra vonatkozó rendeletet. Az angol főváros köreiben remélik, hogy a megtorló intézkedések rövidesen eredményre vezetnek (Dunaposta).

Londonból jelentik: A titkos tanács ülése után György király kihallgatáson fogadta a brit világbirodalom dominiumainak Londonban tartózkodó képviselőit.

A király által szentesített rendeletet kedden hozzák nyilvánosságra és ennek megfelelően a brit haditengerészet a Németországból származó kiviteli cikketek megkülönböztetés nélkül lefoglalja.

Newyorki jelentés szerint az Egyesült-Államok beszüntette a Németországba irányuló csomagszállítását. Ugy tudják, hogy ezt az intézkedést Anglia blokádhatározása tette szükségessé.

Párisból jelentik: A tengeri blokád megszigorításáról szóló rendelet kedden reggel az angol hivatalos lappal egyidőben jelenik meg a francia hivatalos lappal is, s közli a francia kormány tengeri blokádról szóló intézkedéseit, amelyek teljesen azonosak az angol kormányéval.

Londonból jelentik: Az angol kormány a kedden életbelépő megszigorított tengeri blokáddal kapcsolatban a semleges államok tudomására hozta, hogy minden tekintetben figyelembe veszik a semleges államok érdekeit. A szövetséges hatalmak a lehetőségekhez képest kímélik és szemelött tartják a semleges államok érdekeit. A szövetséges hatalmak egyetlen semleges állam hajóját sem rúsztilják el, egyetlen tengerészük halálát sem idézik elő és anyagi kárt sem óhajtának okozni nekik — hangzik a közlemény. A tengeri blokád megszigorítása csupán a német birodalom ellen irányul, hogy áruexport után ne iuthasson devizához.

Londonból jelentik: A Times jelentése szerint kérdéses, hogy a német kivitel blokádjára vonatkozó és aláírásra került rendeletet nyomban végre is hajtják. A lap emlékeztet a semleges államok tiltakozásai között fennálló különbségekre, amelyek aként változnak, hogy milyen mértékben érintik a különböző semleges államok érdekeit. Az angol lap úgy tudja, hogy a semlegesek tiltakozását renki kívül figyelemmel vizsgálják meg, hogy az érdekelt államokkal szemben megértést tanúsíthassanak. Meg kell azonban állapítani — írja a lap, — hogy óriási a különbség a semlegesek üzleti veszteségei és a német módszer között, amely veszélyezteteti a nem hadviselő államok hajóin tartózkodó tengerészek és utasok életét.

Nem lehet azt tudni, hogy valamely semleges kormány tiltakozott-e Berlinben az aknák elhelyezése miatt és azért, hogy a német szálló dícsimuszokat ír az aknák hatásáról. Olaszország és Japán, amelyek a világháborúban szövetségesek voltak Nagy-Britanniának, elfogadták 1917. február 16-án azt a rendelkezést, amely arra vonatkozott, hogy minden német származású árucikket el kell kobozni, még akkor is, ha semleges hajó szállítja. Akkor semmiféle megjegyzést nem tettek erre a rendelkezésre vonatkozólag.

London. (Rador.) Jól informált körök szerint a mágneses tengeri aknák elleni védekezés lehetősége nagyon előrehaladott állapotban van és remélik, hogy már a közeljövőben teljesen kiküszöbölik ezeket az aknáknak veszélyét.

Eddig kétezer angol férfi jelentkezett az önkéntes toborzó irodában, hogy részt vegyenek a mágneses aknáknak eltávolításában.

London. Tegnap a délutáni órákban az olasz nagykövet megjelent a külügyminiszteriumban és tiltakozó jegyzéket nyújtott át a német áruszállítványok elkobzása miatt. Ugyancsak tiltakozást jelentett be a japán követ is. Eddig négy állam, Hollandia, Belgium, Olaszország és Japán nyújtottak át tiltakozást a megindult totális tengeri háború ügyében.

Teheránból jelentik: Az iráni kormány tiltakozó jegyzéket fog átnyújtani az angol kormányoknak a semleges államok ellen irányuló kivitelei tilalom miatt. (Dunaposta.)

Helsinki-ből jelentik: Finnországban elhatározták, hogy a kikötőbe érkező idegen hajókat a jövőben szigorúbban fogják ellenőrizni. A finn kormány egyébként tiltakozó lépésre készül az angol kormánytól a tengerzár megszigorítása miatt. (Dunaposta.)

A blokád-háború újabb áldozatai

London. A Press Associated jelent: A tengerészeti miniszteriumhoz érkezett jelentés szerint angol hadihajók

három német kereskedelmi hajót fedeztek fel.

amelyek dél-afrikai kikötőkből kifutottak azért, hogy hazatérjenek. Az egyik hajó, a 8577 tonnás „Adolf Wöhrmann”, amely Délkelet-afrikából indult hazafelé. A hajón 35 utas, 18 tiszt és 127 matróz tartózkodik. A második hajó a 6662 tonnás „Windschütz”. A harmadik a „Manshut” hajó, amely holland Mozambique egyik kikötőjéből futott ki. Ezt

a hajót saját személyzete elsüllyesztette, nehogy az angolok kezére kerüljön. Ennek a hajónak az elsüllyesztését maga a német hadijelentés is elismeri. A másik két német hajó az angol hadihajók birtokába került.

London. A tengeri kereskedelmi háború legújabb angol veszteséglistája a következő: A 928 tonnás Hoodwood angol tehergőzös aknára futott és elsüllyedt. A legénységet megmentették és Anglia keleti partjain helyezték biztonságba. Az Anton nevű finn tehergőzöst, amely Helsinki-ből papirt szállított Amsterdamba, a Balti-tengeren a német hadihajók elfogták és német kikötőbe kísérték. Az Északi tengeren egy svéd petroleum szállító hajó aknára futott és súlyosan megsérült, még hajnali 4 órakor is hallani lehetett a svéd hajó segélykérő jeleit.

A „Pilsudszky” nevű lengyel kereskedelmi hajót, melyet az angol kormány vett át, Anglia partjai közelében megtorpedózták. A 19 ezer tonnás hajó elsüllyedt. A legénységet megmentették. A Pilsudszky gőzös a volt lengyel állam legkorszerűbb kereskedelmi gőzöse volt s a háború kitörése előtt az Egyesült-Államokkal bonyolított le kereskedelmi és utas forgalmat.

London. A „Susse” nevű 11 ezer tonnás angol kereskedelmi gőzös a La Manche csatornában aknára futott és súlyosan megrongálódott. A hajót-vontató kötélén sikerült a Thémzére vontatni.

A legújabb hajszaesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Góldis 6. — TELEFON: 21-41.

Az angol tengerészetiügyi államtitkár a védekezésről a „mágnesez aknák” ellen

London. A Press Associated jelenti: Morris tengeri szetügyi államtitkár helyettes a következőket jelentette ki:

— Anélkül, hogy katonai titkot árulnék el, kijelenthetem, hogy az angol admirálisok abban a helyzetben van, hogy az ellenség által elhelyezett aknákat ártalmatlanná tegye. Akár mágnesez, akár rendes aknáról van szó, az angol admirálisok olyan készülékek felett rendelkeznek, amelyek ezeket az aknákat felkutatták és megsemmisítik.

Pusztuló emberéletek, tönkrement hajók a tengeri háboruban

Newyork. Lloyd George a Newyorki Amerikana nevű lapnak a kereskedelmi háborúval kapcsolatos német ellenintézkedéseket kétségtelenül határozóan fejtette ki, amelyeknek kártevőse nyugtalanítóan hatott a közvéleményre. Lloyd George elismeri, hogy az angol tengerügyi hivatal egelőre nem rendelkezik határozó eszközökkel a veszedelem elhárítására. Az Északi-tengeren a mostani időben a tengeri hajózási aligha lehet szó és Angliát kereskedelmi és balti-államokkal, a skandináv-államokkal, Hollandiával és Belgiummal, gyakorlatilag szinte holtpontonra jutott.

A tengeri háboru legutóbbi áldozatairól különben a következők újabb jelentések érkeztek:

LONDON. (Rador.) A Havas iroda közli: A tengerészetiügyi minisztérium jelentése szerint a Barkum nevű német kereskedelmi hajót, amelyet egy angol hadihajó lefogott és amelyet angol tengerészek az egyik brit kikötőbe akartak vevetni, német tengeralattjáró jámadta meg és megtorpedózta. A hajó angol legénysége sértetlenül meomenekült míg a német legénység közül négyen meghaltak. A Konzu Handrick Elsser nevű német hajót angol hadihajók elfogták és angol kikötőbe kísérték.

KOPENHÁGA. (Rador.) Egy német halászhajó Langelland szigettől délre aknába ütközött és elsüllyedt. A hajó annak a helynek közelében süllyedt el, ahol szombatán egy másik német halászhajó is szerencsétlenül járt. A szombatán elsüllyedt német halászhajó személyzete közül három tengerészt megmentettek.

AMSTERDAM. (Rador.) A Gerit Fritzon nevű német hajó, amely szombatán a holland partok közelében aknára futott, elveszítettnek tekinthető. A hajó legénysége, a Hindenburg német hajót várta és ezért visszautasította, hogy más hajók melessék meg őket.

PARIS. A Havas ügynökség jelenti: Egy norvég halászhajó fedélzetére vette a Gusztáv svéd gőzös legénységét. A hajó erősen megrongálódott, úgy hogy szükségessé vált egy közeli kikötőbe vonszolni. Hogy mi történt a gőzossal aknára futott-e, vagy megtorpedózták, azt még nem lehet tudni.

LONDON. (Rador.) Hivatalosan közlik, hogy a Rawalpindi nevű segédcirkáló 300 főnyi legénységéből mindössze 17-et sikerült megmenteni.

TOKIO. A Német Távirati Iroda jelenti: A japán külügyminisztérium felhívta a londoni és berlini nagyköveteit, hogy kérjenek hivatalos felvilágosítást a Terukuni Maru nevű japán gőzös elsüllyedésével kapcsolatban.

LONDON. (Rador.) November 19. és 25. között 11 angol hajó süllyedt el, összesen 25.787 tonna ürtartalommal. Ugyanezen idő alatt négy semleges és két francia hajó is elsüllyedt.

LONDON. A Spaardamm nevű 7700 tonnás holland gőzös a Themze torkolatában aknára futott és elsüllyedt. A hajó legénységét megmentették.

Brüsszelből jelentik: A belga tengeri postajárat Ostende és Dover között, erre a hétre a sorozatos tengeri szerencsétlenségek miatt felüggesztették és csak a hét végén kezdik meg.

LONDON. Hivatalos jelentés szerint tegnap megtorpedózták a „Rava Pindy” nevű 16 ezer 900 tonnás segédcirkálót. A megtorpedózott hajó előtt kereskedelmi gőzös volt és a

háboru kitörése után felfegyverezték és segéd cirkálóként osztották be szolgálatra az angol haditengerészethez. Attól kell tartani, hogy a legénység és a tiszték, 17 kivételével, elpusztult.

A német légitraj tengeri támadása

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti: Több egységből álló német bombázó légitraj az Északi-tengeri német partoktól 900 mérföldre sikeres bombatámadást hajtott végre angol hadihajók ellen. Négy angol hadihajót teltalálat ért. Az erős angol védelmi tüzelés ellenére a német gépek feladatuk sikeres elvégzése után, sértetlenül tértek vissza támaszpontjukra.

Anglia felkészül a gazdasági háborúra

Londonból jelentik: A Reuter távirati irodának az angol kormány egyik felelős tagja azt a kijelentést tette, hogy Anglia hatalmas mennyiségű gabonátartályokat halmoz fel, olyanmire, hogy azok akár husz évig is fedezni tudják a sziget gabonaszükségletét. Ezenkívül egyéb háborús élelmiszer bevásárlásokat végez a kormány, mely célra jelentős hiteleket szavazott meg. Az angol illetékes

Chamberlain nagyszabásu rádió-beszéde

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök vasárnap este fél tíz órakor rádióbeszédét mondott, amelyet nemcsak az angol, hanem a világbirodalom valamennyi rádióállomása közvetített. A miniszterelnök többek között a következőket mondta:

— Legutóliára szeptember harmadikán szóltam a rádión keresztül önökhöz, amikor bejelentettem, hogy a háboru állapot Németországgal bekövetkezett. Most is megállapítom, hogy ezt a háborút mi nem akartuk és én az engedékenység tekintetében elmentem a legszűkebb határig, de Hitler mindenáron háborút akart és így nem maradt más hátra, mint a fegyverekhez nyulni és végetvetni annak a hadjáratnak, amely a rabzolgalúcot csörgette a szabad népek felé. Tizenkét hét telt el a háboru megkezdése óta. Minél jobban telik az idő, annál erősebb válik bennem az a tudat, hogy ezt a háborút mi feltétlenül győztesen fejezzük be. Egy dolog azonban bizonyos: mi sohasem tagadjuk veszteségeinket. Annakidején azonnal jelentettük a „Courage” és az „Oak Royal” hajók elsüllyedését. Közöltük a „Ravapindy” elvesztését. A németek hamis híreket közölnek és elcsúsztattnak jeleznek hajókat, amelyek sértetlenek és szolgálatban állnak. Mi csak olyan esetekben hallgattuk el veszteségeinket, amikor ennek a bejelentéséből az ellenség hasz

A végső cél

— Sokszor vetették fel előttem azt a kérdést: miért is harcolunk? Mi a küzdelmünknek a végső célja? Többször válaszoltam. Ezt tették kormányom többi tagjai is, de még mindig vannak olyanok, akik nem látnak tisztán.

— Meg kell állapítanom, hogy kettős cél áll előtünk: a háboru és a béke célja. A háborus célt három szóban fejezhetem ki: az ellenséget legyőzni. Megsemmisítő vereséget kell az ellenségre mérni. Meg kell szüntetni azt a szellemet, amely a gyenge népek brutális leigázásával, önálló népek szabadságát veszélyezteti. Ha a német nép öntudatra jut és ezt az ügyet vérontás nélkül tudjuk elintézni, annál jobb. Ha nem, akkor beváltjuk háborus célunkat és addig harcolunk,

minisztérium nemcsak a kontinensen, de a tengeren túl is állandóan élelmiszerbevásárlásokat végez.

Budapestről jelentik, hogy az Angliának utnak indított katonaszállítványok Londonba megérkeztek. Előreláthatólag, mintegy 300 vagon kattan kerül Magyarországra a karácsonyi piac idejére Angliába. Ezekon kívül kisebb mennyiségben kerül kiszállításra vágott szárnyas, főbnyire csirke és gyöngytyuk.

A nyugati harctéren nincs említésre méltó esemény

Berlin. A német fővárosból érkezett jelentés szerint a német hivatalos közlemény mindössze ennyit mond: „A nyugati arcvonalon gyenge tüzési és felderítő tevékenységtől eltekintve, említésre méltó esemény nem történt.”

A német hivatalos jelentéshez fűzött magyarázó közlemény szerint a német előőrsök rendkívül élénk tevékenységet fejtettek ki mint a közlemény mondja, „indian módra lopakodtak át az ellenség védelmi vonalán.” Végül megemlíti a jelentés, hogy egyik felderítő különítménynek sikerült észrevétel nélkül eljutnia egészen a Maginot-vonalig és ez alkalommal értékes helyszíni rajzokat készítettek.

A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése szerint az éjszaka folyamán említésre méltó esemény nem történt.

A Havas iroda a katonai helyzettel foglalkozva azt jelenti, hogy a kedvezőtlen időjárás következtében nagyobb légitvekenységre nem kerülhetett sor. A járőrharcok is szűnőben vannak a frontokon jelentősebb esemény nem történt. Mindössze a Moseltől keletre folyt néhány váratlan járőrtámadás. Ami az általános helyzetet illeti, semmi jel sem mutat arra, hogy a német nagyvezérkar végleg lemondott volna Hollandia megtámadásáról.

Végül a francia jelentés közli, hogy az egyik francia előőr két kilométernyire hatolt be a „Senki földjére”, ahol élénk kézigranát harcba bocsátkozott a németekkel.

not húzott volna. A legutóbbi érkezett hírek arra mutatnak, hogy a német hadvezetőség habozó magatartást tanúsít a nyugati offenzíva és az Anglia ellen tervehetett légi megrohanás kérdésében. Ez a kettős offenzíva nem azért maradt el, mert német részről emberi érzés és belátás szólalt meg. Ha a helyzet célszerűsége és a győzelem lehetősége ilyen támadást szükségesé tett volna, Németország jelenlegi vezetői habozás nélkül feláldozták volna katonáinak százezreit. De Berlinben más következtetésekre jutottak. Belátták, hogy ezzel a kettős offenzívával Németország többet veszíthet, mint nyerhet. Ez a közvetlen oka annak, hogy Németország új harciszeköz után nézett. A németek az aknaháborúhoz folyamodtak, amelyről azt hiszik, hogy saját maguknak csupán jelentéktelen kárt okoznak. Nekik közömbös az, hogy ezzel a nemzetközi kötelezettségeket lábbal tiporják, hogy az ártatlannok ezreit áldozzák fel, hogy semleges államok polgárai elpusztulnak, hogy embereket megcsónkítanak, hajókat röpitenek a levegőbe. Bevallott céljuk az, hogy Angliát körülzáriák és az angol népet kiéheztessek. Bejelentetem azonban már most azt, hogy a delejes aknák titkát megjejtettük és rövidesen ártalmatlanná tesszük ezt a veszélyt. Ahogyan a tengeralattjáró veszedelmet leküzdöttük, úgy sikerül majd az aknaháborút is elnémitani.

amíg a horogkeresztes uralmat le nem győzzük. — Hogy mi a béke célja. Erről tulajdonképpen csak akkor nyilatkozhatok, ha bekövetkezik olyan helyzet, amely időszerűvé teszi a béke ismertetését. Ha ma mégis nagy körvonalakban erről a célról beszélek, azért teszem, hogy tájékozottassam Európát béketerveink felől. Új Európát akarunk megteremteni. Ez azonban nem jelenti a határok újrendezését, sem a térség újiból megváltoztatását. Ez csupán új szellemet jelent, melynek kedvező légkörében barátságos békés és megértő módon az ellentétek kiküszöbölésére adna alkalmat. Minden tárgyalás a kölcsönösségen alapulna. Az első lépés a támadás szellemének gyökeres kiirtása volna. Ha esetleg határkiigazításra feltétlenül

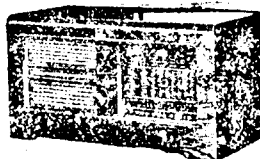
Utólérhetetlenül vezet a rádiótechnikában

az aranyéremmel kitüntetett

Körting rádió

Kedvező részlettízetésre kapható:

GÁRDONYI rádió-szalonban, Bul. Reg. Maria 22.

Borotválkozás előtt

NIVEA

kellemben megkönnyíti
a borotválkozást.

szükség lenne, akkor ezt a tárgyalászatnál, kölcsönös tárgyalások után állapítanak meg. Szabályozni kell a kereskedelem szabadságát, a kereskedelmi áruforgalmat mentesíteni kell minden korlátozás alól.

Kölcsönös katonai leszerelést!

— Minden népnek jogot kell adni, hogy szabadsága teljes mértékben meglegyen és az államokban a polgárok akarata által kijelölt kormány vezesse az ügyeket. A bizalom visszatérése után az államoknak el kell határozni az egyetemleges és kölcsönös katonai leszerelést. Minden állam csak annyi katonát tarthat fegyverben, amennyi a belső rend fenntartására és az ország közvetlen védelmére szükséges. A népek közötti surlódások elrendezésére és a konfliktusok lehetőségének kiküszöbölésére nemzetközi szervezetet kell létesíteni. Ma még nem tudom ezt a szervezetet közelebbről megjelölni, csak annyit állapíthatok meg, hogy ilyen organizációt feltétlenül létre kell hozni. Remélem, hogy ennek a szervezetnek a német nép is tagja lesz.

— Bizonyára sokan vannak, akik angol hajókon tartózkodnak és ott hallgatják szavaimat. Ezeknek tudniuk kell, hogy lelkiünk őszinte érzésével gondolunk rájuk. Mi tudjuk, hogy Anglia bátor és vakmerő tengeresei önméltósággal szolgálják a hazát. Kezükben van a haza jövőjének sorsa. Vannak, akik a harctér futóárkaiban hallgatják beszédemet. Ezeknek azt üzennem, hogy az idejük még nem érkezett el, de bizony tudom, hogy az ő számukra is bekövetkezik az idő, amikor tanujelét kell adniak hősiességüknek. Büszkeség és megelégedettség hatja át a szívemet, amikor az angol repülők tevékenységére gondolok. Bátorság és vakmerőség jellemzi a levegő hőseit. Ma még csak angol pilóták harcolnak a németek ellen, de nemsokára megérkeznek az angol világbirodalom minden részéről a repülők. Az ilyen vitéz szellemű áthatott hadsereg győzelme nem kétséges. A miniszterelnök ezután szavait a városi és községi lakossághoz intézte, amelynek nehéz sorssal kell megküzdenie. Megemlítette, hogy apák és anyák elvesztették a harctéren gyermekeiket.

Akik többé nem jönnek vissza...

— Nehéz azokat vigasztalni. — folytatta beszédét Chamberlain — akiknek a legközvetlenebb hozzátartozói a haza oltárán áldozták életüket. Csúsan ezt mondhatom: nem ismerek dolgot, amely méltóbb annál, mint aminőért életüket feláldozták.

Majd azokról a szülőkről beszélt, akiknek a gyermekei másutt vannak és azokról, akiknek idegen gyermekeket kellett elvállalniuk. Ezután a magas adókról és a sok különböző korlátozásokról emlékezett meg.

— Sokan az elsőtétítés miatt bosszankodnak — folytatta a miniszterelnök — és azt mondják, mi szükség van erre az intézkedésre, amikor egyetlen légítámadás sem zajlott le az angol városok ellen. Légitámadás tényleg még nem történt, de ha bekövetkezett volna és nem léptettek volna életbe megfelelő intézkedéseket, akkor ioggal támadhatták volna a kormányt. Az a tény, hogy a németek nem intéztek támadást Anglia ellen, nem jelenti azt, hogy nem is fognak. En meg vagyok győződve arról, hogy Németországban nem mondták le Anglia légi megrohanásának tervéről. De ez sem fogja az angol és francia fegyverek végleges győzelmét feltartóztatni.

— Sokszor azt kérdezik tőlem, miért nem támadunk nagyobb erővel az ellenségre. A haditudomány azt vallja, hogy várni kell, megfelelő időben és helyzetben, az erők összesítésével kell megsemmisítő csapást mérni az ellenségre. Ezt tesszük mi is. Tudjuk, hogy az idő a mi javunkra dolgozik Németország belső ereje lassan-lassan sorvad. Mi korlátlan nyersanyagforrásokkal rendelkezünk, tehát olyan helyzetben vagyunk, amely számunkra megéri a végleges győzelmet.

Chamberlain így fejezte be beszédét:

— Ebben a pillanatban a győzelem a cél és mindent ennek rendelünk alá. Egy újabb és jobb Európáért harcolunk. Tudjuk, hogy a jóért harcolunk a rossz ellen. Előre! Isten a mi fegyvereinket áldotta meg és ezért győzni fogunk.

Ami a harcterek mögött történik

A háboru egyre kevésbé csupán a hadviselők küzdelme, a sok bajból, áldozatból kiveszik részüket a semleges országok és természetesen a harctér mögötti országok is. Jelentéseink a frontmögötti mozgalmas eseményekről a következők:

Liège: (Rador.) A Meuse vize az éjszaka folyamán annyira megáradt, hogy a víz szintje a francia és holland határmenti szakaszon elérte a töltés magasságát. A hajóforgalmat ezen a szakaszon beszüntették.

Brüsszel: Hollingennél szárazföldi akna robbant fel. A szerterőpülő szilánkok két belga katonát megölték.

A francia hatóságok közölték, hogy a francia-luxemburgi határt, amelyet a háboru megkezdése alkalmával lezártak, bizonyos feltételek betartása mellett ismét megnyitották.

A belga kormány elhatározta, hogy a már régebbi idő óta készenlében tartott élelmiszerjegyeket kiosztja a lakosságnak. Egyelőre csak elővigyázatossági intézkedésekről van szó és az élelmiszerjegyek hatálya nem lép érvénybe.

London: A Daily Telegraph Fokvárosból jövő hírek alapján közli, hogy Délafrikában az angol hadseregbe jelentkezett önkéntesek 40 százaléka zsidóvallású ifjakkól áll, amely körülményt élénken kommentálják.

Német hadirepülőket fogtak el Svájcban

Bern. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: A svájci nagyvezérkar közlése szerint vasárnap Neuchatel környékén három német pilóta Svájc területe fölé szállt. A pilótákat eljagták és internálótáborba szállították őket.

Letartóztatták a Reuter szófiai tudósítóját

Berlin. A Német Távirati Irodának jelenti Szófiából, hogy az ottani rendőrség letartóztatta Popeljev ügyvédet, a londoni Reuter-iroda szófiai tudósítóját.

Göbbels dr. beszéde a művészetek háborus szerepéről

Berlin. Göbbels birodalmi propaganda-ügvi miniszter a birodalmi kulturkamarában beszédet mondott a művészetek szerepéről háborus időben.

— Nem véletlen, — mondotta a miniszter — hogy Angliában és Franciaországban a háboru kezdetekor bezárták a színházakat

Ujabb feszültség a finn orosz viszonyban

Leningrád. A Finnországgal szembeni határon készenlében lévő szovjet csapatok parancsnoksága jelenti, hogy a finn tüzérség vasárnap délután 3 óra 45 perckor

ágyutüzérelést intézett a szovjet területen lévő orosz csapatokra. Hét gránát robbant fel a szovjet arcvonalon, 9 katona és egy tiszt halálát, valamint hét katona és tiszt súlyos sebesülését okozta.

A finn—orosz határincidensről még a következőket jelentik: A szovjet hadsereg vezérkarának megbízásából Kikirinov őrnagyot küldték ki, hogy megkezdje a vizsgálatot. A moszkvai finn követ kijelentette, hogy a Molotov által átnyújtott tiltakozó jegyzékre nyomban válaszol, mielőtt megkapja Helsinkiből az utasításokat.

A finn külügyminisztérium határozottan megállapítja, hogy

finn részről egyetlen lövést sem adtak le, ellenben nyilvánvalónak látszik, hogy a tulsó oldalon gyakorlatot tartottak gránátvetőkkel.

A moszkvai rádió foglalkozott a finn—orosz

és mozikat, míg Németországban zavartalanul tartják meg az előadásokat.

Végül Göbbels dr. hangsúlyozta, hogy a német nép ellenségei ellen vívott szellemi harcában a technikai tökéletesedés csúcspontján áll.

Rómába érkezett az új orosz nagykövet

Róma. Gorelkin, a Szovjetunió új római nagykövete szombaton az olasz fővárosba érkezett. Az állomáson a külügyminisztérium protokollőnöke fogadta. A lapok csak néhány sorban számolnak be az orosz diplomata megérkezéséről. Gorelkin valószínűleg e héten átadja megbízó levelét a királynak és utána udvariassági látogatást tesz Ciononál.

Erdekes tanácsok demokratikus országokban élő németek számára

Newyork. (Rador.) Fritz Wiedemann kapitány, san franciscói német főkonzul és Hitler kancellár volt szárnysegéde az Associated Press tudósítójának adott intervjujában

felhívta az amerikai németeket, hogy legyenek az Egyesült-Államok jó állampolgárai és tartsák távol magukat a német-amerikai „Bund” szövetségtől, mert ennek céljai csak olyan országban valósíthatók meg, ahol a „mindenható vezér” elve létezik, de nem felel meg egy demokratikus állam elveinek.

Az intervju során még a következőket mondotta:

— Megmondottam Washingtonban, hogy a „Bund” szervezet nekünk csak kellemetlenséget okoz és ha tovább folytatja tevékenységét, még kellemetlenebbé válik számunkra miután tagjai legnagyobb részt amerikai állampolgárok. En mint a német birodalom konzulja nem parancsolhatok amerikai állampolgároknak politikai magatartásuk tekintetében.

határincidenssel és az ennek következtében átnyújtott szovjet tiltakozással, amelyet Molotov külügyi népbiztos adott át a moszkvai finn követnek. A moszkvai rádió megállapítja, hogy szovjet körökben nem tulajdonítanak túlzott fontosságot a határincidensnek, miután azt tartják, hogy

a finn határsértés a parancsnoki tiszt tevédesé miatt következett be. Mindamellett Moszkva ragaszkodik ahhoz, hogy a finn katonaságot 25 kilométernyire vonják vissza a határtól.

Egész Finnországban óriási izgalmat keltett az oroszoknak az a követelése, hogy a finn hadsereg 25 kilométer mélységben ürítse ki a kareliai földnyelvet. A finn lapok kiemelik, hogy ez a követelés egvértelmű annak az erődtípusvonalnak az elhagyásával, amely a földnyelvet elzárja és amely Viborg várost védelmezi. Mindamellett megállapítják, hogy

a szovjetkormány jegyzéke nem ultimátum-jellegű és nyitva hagyja az ajtót a további tárgyalásokra.

URANIA. Telefon: 12-82.

Ma világsiker premier

Az idei filmszezon legragyogóbb filmje négy világhírű színpadral,

Zarah Leader, Röck Marika,

Leo Slezak, Hans Stüwe.

Egy mámoros báli éjszaka

Tschaikowsky világhírű zeneszerző színdarabja élete és szerelme, legszebb szerzeményeivel.

Irla: Cifra Géza, városunk szülötte.

Legújabb METRO-híradó háborus eseményekkel.

5, 7.15 és 9.30 órákor.

Megérkeztek a világhírű

COLUMBIA
BLAUPUNKT
HELIUM

rádiók kedvező
részletfizetésre
is kaphatók!

Kalmár József

Arad, Str. BRATIANU 1. sz.
TELEFON: 11-10.

Moszkvában azt hiszik, hogy rövidesen megkezdődnek a finn-orosz tárgyalások

Páris. A Havas ügynökségnek jelentik Kopenhágából: A Politiken című kopenhágai lap fenntartásai közli, hogy az elmúlt napokban orosz határőrök átlétek a határt de a finn határőrök visszautasították őket. A szovjet repülőgépek a kareliai határ mentén több ízben végeztek az utóbbi napokban felderítéseket.

Moszkva. (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti, hogy Szovjetország Finnországhoz intézett jegyzékében tulajdonképpen a kareliai határ mentén húzódó finn erődövezet kiürítését követeli. Ennek a vonalnak kiürítése megfosztaná a finn hadsereget attól a lehetőségtől, hogy egy esetleges támadás esetén komoly védekezést fejtessen ki. Az erődíjművek még a tárgyalások alatt kiürítendőek lennének, amely után az következne, hogy Finnország kénytelen lenne a szovjet követeléseket teljes egészében teljesíteni. Moszkvában ebből azt hiszik, hogy a megszakadt tárgyalásokat rövidesen meg kell kezdeni. Az orosz nép körében az a hír terjedt el, hogy az orosz hadsereg a hideg állandósulása után, miután a tavak befagytak, felkészül a támadásra miután az erős légréteg megkönnyíti a motoros egységeknek a tavakon való átkelését.

Azt is jelenti, hogy a német kormány azt tanácsolta volna Finnországnak, hogy a háborús konfliktus elkerülése végett tegyen engedelmeket Szovjetországnak.

A Pravda párti sajtóiban erős támadást intézett Irimu finn miniszter ellen, aki azt állította, hogy a balti államok vezetői nem voltak elég előrelátóak.

Moszkva. (Rador.) Molotov külügyi népbiztos vasárnap este kihallgatáson fogadta Finnország moszkvai meghatalmazott miniszterét, akivel

beható tanácskozást folytatott az orosz—finn határon történt incidensről. Finnország moszkvai megbízottja közölte Molotovval, hogy a megbeszélésekről jelentést tesz kormányának, amelynek eljuttatja a Molotov által átvitt orosz jegyzéket is, amelyre rövidesen megadja a választ is.

Helsinki. (Rador.) A finn tájékoztató iroda hétfőn délelőtt 11 órakor az alábbi közleményt adta ki: A finn kormány összeült, hogy megvitassa Molotov, szovjet külügyi népbiztosnak Koskinen báró, Finnország moszkvai követe utján eljuttatott tiltakozó jegyzékének tartalmát. Az orosz jegyzékre a finn kormány haladéktalanul közli válaszát.

Páris. A Havas ügynökségnek jelentik Helsinkiből: Finn körökben semmitéle nyugtalansá-

Kiadó!

Klubnak, konfekoiónak, angrólerakatnak, tisztább természetű kisebb üzemnek, vagy ehhez hasonlónak, megfelelő,

száraz, tiszta, szép helyiség

Str. Consistoriu 42.

got nem idézett elő a Szovjet által jelentett határcidens, amelyet a finnek azonnal megcáfoltak. Hivatalosan is közölték Helsinkiben, hogy finn csapatokat a határon nem vontak össze.

Finnország csak kölcsönösség alapján hajlandó csapatait visszavonni a határtól

Moszkva. (Rador.) A szovjet orosz rádióállomások hétfő délelőtt az alábbi jelentést közölték:

A finn kormány azonnal le kell vonni a következményeket, amelyeket a szovjet orosz jegyzék tartalmaz és haladéktalanul vissza kell vonnia csapatait a szovjet orosz határról.

Helsinki. Az United Press tudósítójának illetékes helyen kijelentették:

Nem jöhet szóba, hogy csupán Finnország vonja vissza a csapatait a határról, hanem a Szovjetnek is megfelelő intézkedéseket kell végrehajtania.

Ismét japánellenes irányt vett az USA külpolitikája

Newyork. Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogy a legközelebbi kongresszus ülésén törvényjavaslatot terjeszt elő, amely Rooseveltnél elnököt felhatalmazza a Japánba irányuló kereskedelmi árukivétel megtiltására.

A Stefani ügynökség newyorki jelentése szerint Pittman szenátor, az amerikai törvényhozás külügyi bizottságának elnöke kijelentése tett arról, hogy

az Egyesült-Államok és Japán között még mindig igen éles a viszony és Amerikának nem

A lövéseket nem finn, hanem orosz részből tették. Jól tájékozott finn körökben úgy nyilatkoztak, hogy hasonló incidensek elkerülése érdekében jobb lenne, ha a szovjet csapatokat vonnák vissza.

Moszkvai jelentés szerint vasárnap az egész szovjetbirodalomban tömeggyűléseket rendeztek a gyárakban, amelyek során felháborodottan tiltakoztak a finn provokációk ellen. Ezeknek

a tömeggyűléseknek azért van nagy jelentőségük, mert a szovjetkormány minden fontosabb elhatározását ilyen tömeggyűlések előzik meg és mert ezeknek az a céljuk, hogy a közvéleményt megfelelőképpen előkészítsék.

érdeke, hogy a viszony megjavításáért kezdeményező lépéseket tegyen.

Ezzel szemben Borah szenátornak és több társának az a kívánsága, hogy összekötöttést keressenek Japánnal.

Tokió. Josida japán tengerészeti miniszter kijelentette az újságírók előtt, hogy a japán tengerészeti legfontosabb feladata az, hogy az ország nemzeti érdekeit a Csendes Óceán nyugati részében feltétlenül megvédje. Jóllehet Japán kitarít a semlegesség mellett és nem avatkozik be a háborúba, az európai eseményeket mégis nagy érdeklődéssel kíséri.

Tokiói körökben azt tartják, hogy Josida miniszter kijelentései válasznak tekinthetők az Egyesült-Államokban legutóbb elhangzott állásfoglalásokra.

Berlin. A Német Távirati Iroda ismerteti Edlsonnak, az Egyesült-Államok tengerészeti miniszterének Rooseveltnél elé terjesztett jelentését. A jelentés az amerikai hadihajó építési program folytatását kívánja. A tengerészeti miniszter figyelmezteti az elnököt, hogy

a jelenlegi válságos helyzetben gyorsabb hajóépítési programra van szükség és ebben a tekintetben az Egyesült-Államok kormányának nem szabad késlekednie.

LAPZÁRTA:

Párisból jelentik: Hétfő délelőtt megalakult a koordinációs bizottság, amely az angol—francia gazdasági és politikai együttműködés ügyét intézi. Emlékeztetés, hogy november 17-én megállapodás jött létre a szövetséges hatalmak között a gazdasági és politikai együttműködésre vonatkozólag. Az együttműködést most ez a bizottság hajtja végre az illetékes szakminiszteriumok bevonásával.

Belgrádból jelentik: A négy milliárd dináros kölcsön első hét millió kibocsátásáról szóló rendeletet ma adták ki, a kölcsön jegyzését pedig elsején, illetve az akkori nemzeti ünnep miatt másodikán kezdik meg. A kölcsönt a honvédelem céljaira fordítják. (Duna-posta.)

Párisból jelentik: A mai nappal ismét megindult a rendszeres vasuti forgalom Franciaország és Olaszország között. Mint ismeretes a háború kitörése alkalmával a francia—olasz határt is lezárták, később a határt megnyitották ugyan, de mostanig csak igen mérsékelt volt a vasuti forgalom.

Stockholmból jelentik: A svéd kormány hivatalos közleményben hozta nyilvánosságra, hogy berlini követe utján tiltakozó jegyzéket juttatott el a német kormányhoz az esküszóknak a svéd partok irányában történt kiszélesítése miatt.

Párisból jelentik: A 170-es számú francia hadijelentés a következőket közli: A Moseltől keletre erős gyalogsági és tüzérségi tevékenység folyt. A front többi szakaszán semmi említésre méltó esemény nem történt.

Vilmos volt német császár elhagyja Doorn?

Bern. (Rador.) A Havas iroda jelenti: A Bund című svájci lap azt közli, hogy a holland hatóságok közölték Vilmos volt császárral, hogy doorni lakhelye árterület körzetében van és ezért azt tanácsolták neki, hogy költözzön Hágába. A lap szerint a volt császár úgy határozott, hogy Norvégiába költözik. A Havas ügynökség tudósítója viszont azt jelenti Oslóból, hogy a norvég külügyminiszter kijelentette: semmit sem tud Vilmos császár Norvégiában való letelepedésének a tervéről.

Letartóztatások a kattovici egyetemen

Páris. Kattovicból érkezett jelentés szerint az ottani lengyel egyetem 140 tanárát és növendékét letartóztatták és Németországba szállították. A rendőrség megállapítása szerint a letartóztatottak ellenforradalmat készítettek elő.

Ötven új hajóegységet épít a spanyol hadiflotta

Madrid. A taroli hajógyárakban a spanyol hadiflotta 50 új egységét építik. Az építés alatt álló hajók között négy 35 ezer tonnás cirkáló, 14 tizenöt ezer tonnás cirkáló, 14 tengeralattjáró és 14 torpedóromboló szerepel.

CORSO Tel.: 20-63. 5, 7, 15, 9, 15.

Danielle Darrieux

legszebb filmje:

C S A L A S

Minden nap **STAN és BRAN** 15 lelés d. u. 3 órakor helyárral
Születés: Titi Boldescu, Románia nehézsúlyú bajnoka szerepel.

Hasznos, értékes

árfelemelés

— nélkül —

kaphatók, új, használt

— kis és nagy —

Írógépek

SZEGFU Str. Bratianu 7. Tel.: 11-44.

A nagyvezérkar 14. számú rendelete:

December 10-ig meghosszabbították

az otthontartózkodó tartalékosok katonai helyzetének tisztázására kitűzött határidőt

Bucurestből jelentik: A nagyvezérkar 14-es számú közleménye:

— A nagyvezérkar az egész ország területén december 10-ig meghosszabbította mindazoknak a jelentkezését, akik a 13-as számú rendelkezés csoportjai alá tartoznak vagyis akiknek katonai helyzetük még nem került rendezést.

Az aradi Magyar Népközösség társadalmi kezdeményezése a szegények karácsonyi segélyezése érdekében

Megkezdte fáradságot nem ismerő munkáját a központi elnöki tanács által kinevezett átmeneti bizottság —

Január 20-án rendezik meg az idei Magyar Bálát

A Magyar Népközösség aradi tagozatának irodájában, amely tudvalevőleg az Iparos Kulturház első emeletén lévő helyiségben működik, napok óta — amióta a kolozsvári központi elnöki tanács által kinevezett vezetőséget Palágyi Jenő dr. elnöklete alatt beiktatták — szorgos és lelkes munka folyik. Ennek a munkának első és legfigyelemreméltóbb eredménye az, hogy abba már az első pillanattól kezdve bekapcsolódtak Aradváros magyarságának széles tömegei. Az Iparos Kulturházban működő magyar népközösségi irodában egymásnak adják a költséget a látogatók, akik munkakészségükről, ügyszeretelükről adnak tanubizonyítást, másrészt pedig ügyes-bajos dolgaikat, problémáikat terjesztik a Magyar Népközösség vezetői elé.

Annak az ügybuzgalomnak és lelkesedésnek, amellyel Arad magyarsága a népközösségi munkába bekapcsolódni kíván, beszédes bizonyítéka, hogy a vezetőség asztalán máris számos, kívülről, az aradi magyarság széles rétegeinek köréből érkezett hasznos és ötletes, észszerű javaslat fekszik a további tevékenységre vonatkozóan. Ezeket a javaslatokat természetesen a lehető legrövidebb időn belül áttanulmányozzák, kiválogatják és megkezdik az arra alkalmasak megvalósítását.

Ami a közeljövő munkáját illeti, ezzel kapcsolatosan a vezetőség egyelőre a legsürgősebb teendőkre vonatkozóan gyors programot dolgozott ki, amelyet természetesen rövidesen kiegészít a további munkatervvel, amely a központ november 15-iki határozatának megfelelően az egyes szakosztályokra kiterjed.

A gyors tennivalók ismertetése végett Palágyi Jenő dr., a kolozsvári központi elnöki tanács által kinevezett átmeneti bizottság elnöke magához kérte a sajtó képviselőit, akikkel a következőket közölte:

A hagyományoknak megfelelően természetesen idén is megrendezik a Magyar Bálát, Arad magyarságának táncmulatságát. A Magyar Bálát a jövő év január 20-ikán rendezik meg a Fehér Kereszt szálloda nagytermében. Az előmunkálatok annak érdekében, hogy a Magyar Bál minél jelentősebb erkölcsi és anyagi sikert hozzon, már a legközelebbi jövőben megindulnak és lelkes rendező-bizottság gondoskodik majd arról, hogy az idei Magyar Bál Arad magyarságának kellemes emlékekkel teljes ünnepe legyen.

— Behatóan foglalkoztat bennünket — mondotta Palágyi Jenő dr. — a nélkülözök sorsa és ezért a Romániai Magyar Népközösség aradi tagozata karácsonyi segélyakciót indít azzal a céllal, hogy az aradi magyar társadalom nélkülöző, a nyomorral küzdő tagjait pénz-, ruha-, fa- és élelmiségében részesítsük. Melegharson felhívást intézünk tehát mindazokhoz, akik odni tudnak, akik bármilyen csekély segéllyel is hozzájárulhatnak ahhoz, hogy egy-egy festvérünknek meleg ruhát juttassunk, meleg szobát, élelmet biztosítsunk, hallgassanak szívük, lelkiismeretük szavára és juttassák el a Magyar Népközösséghez adományukat. Egyaránt akarjuk részesíteni a segélyezésben, az adományokban a szegénysors-

ban lévő gyermekeket és felnőtteket. Mindenekelőtt azonban azokat akarjuk felkeresni és támogatni, akik a már eddig is működött jótékonyági egyesületeknél nincsenek nyilvántartva, az úgynevezett szemérmes szegényeket, akik eddig még nem jelentkeztek, de nélkülöznek és ezért a segélyezésre rászorúlnak. Tegyen tehát mindenki eleget ennek a szociális kötelességének és a maga adományával gyarapítsa azokat az adományokat, amelyeket karácsony előtt arunk

kiosztani az arra rászorultak között. Adományokat már a keddi naptól kezdve elfogad a Romániai Magyar Népközösség aradi tagozatának irodája, amely az Iparos Kulturház (Bratianu-ucca 18. szám alatti) első emeleti helyiségében működik. Minden adományt nyilvánosan, a sajtó útján nyugtázzuk.

A keddi nappal tehát megindul a Magyar Népközösség karácsonyi segélyakciója. Készpénz, ruha, valamint nem romlandó élelmiszer adományokat a segélyakció részére az Aradi Közlöny kiadóhivatala is elfogad és a Népközösség irodája részére továbbít. Ugyan a népközösségi irodához, mint az Aradi Közlöny-höz eljuttatott adományokat lapunk útján nyugtázzuk.

A Magyar Népközösség aradi vezetősége egyébként azt is közli a népközösségi tagokkal, hogy a régebben a Népközösség részére felajánlott önkéntes adományokat a népközösségi irodába is befizethetik (Iparos Kulturház, Str. Bratianu-ucca 18. szám.)

Meghalt Steigerwald Alajos, Arad egykori ipartestületi elnöke

Hétfő délután örök álmra hunyta le szemét Steigerwald Alajos, Arad társadalmi életének közismert személyisége, aki hosszú időn keresztül még a háborút megelőzően és azt követően is tevékeny szerepet vitt a város közéletében. Nem volt ugyan aradi-születésű, de a hosszú évtizedek alatt, amelyeket itt, ebben a városban töltött el, izzig-vérig aradivá lett. Gyuláról került Aradra, még egészen fiatalon és butorasztalos műhelyt nyitott, amelynek készítményeit gyorsan megkedvelték ebben a városban, ahol pedig különösen a butoripar terén kényes ízlés alakult ki. Hiszen Arad butoripara messze vidéken híres. Amint a műhely fejlődött, úgy terjesztette ki összeköttetéseit Steigerwald Alajos, aki később Franz Károlytól, átvette a jelenleg az Arad megyei Takarékpénztár tulajdonát képező házban lévő butorkereskedést és itt árusította műhelye termékeit.

Steigerwald Alajos népszerű emberré lett Aradon, belekapcsolódott a város közéletébe és főképp az iparostársadalom szervezkedésében és kialakításában vett tevékeny részt. Közéleti tevékenységének első jelentősebb állomása az volt, hogy függetlenségi programmal Aradváros harmadik kerülete városává választotta. Tagja volt az Ipari testület előjáróságának, mint pénztáros is tevékenykedett, majd az akkor felvirágzó iparos testületi élet aradi, szervező elnökevé választották. Huszonegy esztendőn keresztül állott az Ipari testület élén és jelszava a testületi keretekben való béke és a politikának a testületi életből való kirekesztése. Ez nem csak háboru utáni, alkalmi jelszó volt Steigerwald Alajosnál, mert már jóval a háboru előtt és a háboru idején célkitűzésként követte ezt az elvet. Mint az iparos társadalom tekintélyes alakja, az iparos szövetséget igazgatóságában is több évig tevékenykedett mint tag, ugyancsak igazgatósági és felügyelőbizottsági tagja volt az egykori Kereskedők Bankjának. 1928-ban azonban, amikor visszavonult az Ipari testület elnökségétől, egyben a közszereplés minden

egyéb vonatkozását is megszüntette. Még jóval ezt megelőzően történt, hogy iparával felhagyott és csak butorüzletét tartotta meg, később pedig üzletét is eladta és teljesen visszavonultan élt. A közelmúltban ismét elvállalt az Arad megyei Takarékpénztár részéről megnyilatkozó bizalmat és elfogadta, amikor az aradi pénzügyi igazgatóságának tagjai közé választotta.

A 79 esztendőes Steigerwald Alajos néhány héttel ezelőtt megbetegedett és kezelőorvosai megállapították, hogy a műtői beavatkozás szükséges. A műtétet egyik aradi magán-egyháziintézetben hajtották végre. Azonban Steigerwald Alajos szíve nem bírta a betegséggel való birkózást, hiábavaló volt kezelőorvosainak minden fáradozása és hozzátartozóinak szeretetteljes, aggó ápolása. Steigerwald Alajos hétfő délután fél 4 órakor megszünt élni.

Steigerwald Alajost kiterjedt rokonság gyászolja, leányai: Bustin Sándorné, született Steigerwald Erzsébet, Bácskai Józsefné, Steigerwald Margit, Pálóczi Barnabásné; Steigerwald Franciska, vejei: Bustin Sándor, Bácskai József, Pálóczi Barnabás, unokái: Kovácsné, Szikszai Margit, Bácskai Gizl. Jenő, Jóska, valamint dédunokája, Kovács Évike állják körül elszomorodott szívvel a koporsót, amelyet Steigerwald Alajos lakásában ravataloztak fel, hogy innen kísérik utolsó útjára az elhunytat. Az aradi Ipari testület néhány elnökének végtisztessége november 29-én délután 3 órakor megvégezte a Bul. Regina Maria 22. számú gyászszobából.

FORUM filmszínház. — Tel.: 20-10.

Ma, a fővárosnak legnagyobb sikere,

Várlak

Charles Boyer és Irene Dunne-vel.

Uj FOX-tervadó a legújabb események el. Bliedások: 5, 7.15, 9.15-ór. 3-kor matiné oltató helyé akkal.

Következő műsor:

SHERLOCK HOLMES

Baskervillei kulvá-ban.

a világhírű detektív kalandja a Basil Rathbone, Richard Greene és Nigel Bruce.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Círcím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Eldfizetési árak:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedéve 210 lei
Félévre . . . 420 lei || Egy hó aprta 70 lei

Aranyeső

Montecuccoli óta minden hadvezér kijelentette már, hogy a háború megnyeréséhez három dolog kell: pénz, pénz, pénz.

Washington jelentés szerint. 86 milliárd arany frankja van Franciaországnak és 80 milliárd arany frankja van Angliának az óceánon túl.

Angliai nagyparasoknak Amerikában 28 milliárd frank értékű érdekeltségük van az amerikai iparban.

Ehhez jön még a kanadai erőtérlet Amerikában törzött része, amely nem kevesebb, mint 190 milliárd francia frank értéket jelent.

Van még aranykészletük föbb is a szövetségeseknek Amerikában, úgy hogy összesen 520 milliárd arany frank az az összeg, amely minden eshetőségre készen, Amerikában várja, hogy átváltozzon repülőgéppé, bombává, kávévá, szóval minden olyan nyersanyagra és eszközre, amelyek a háborúban nélkülözhetetlenebbek, mint a pénz, pénz, pénz. Mert a tank elsősorban aranyból készül és csak azután acélból.

— ZÜRICH TÖZSZEZARLAT: Páris 989, London 1745, Newyork 446, Brüsszel 74, Milánó 2250, Amszterdam 23675, Berlin 17850, Szófia 340, Belgrád 10, Bucureszi 340.

— Cassulo András, pápai nuncius hetvenéves. Bucuressti Még most is emlékeztetünkben van az a meleg, bensőséges finnépés, amellyel Románia pápai követét, Cassulo Andrást fogadták az erdélyi katolikusok körúta alkalmával. A pápai követ ez év júliusában körúta alkalmával finnépelt püsnökészen-telésének huszonötödik évfordulóját. Cassulo András pápai nuncius most tizhét évvel jubileum felé közeledik. November 30-án tölti be hetvenedik életévét. Ez alkalommal az ország katolikus társadalmá öszinte szeretettel és hódolattal veszi körül a Szentatya követét.

— Bucuressti új rendőrprefektusa Bucuresstiből jelentik: Királyi kéziratall Modreanu Rodrigue tábornokot Bucuressti rendőrprefektusává nevezték ki. Modreanu tábornok tegnap este Tălărescu Gheorghe miniszterelnök és belügyminiszter előtt letette hivatali esküjét. Bucuressti új rendőrprefektusa tegnap este 9 órakor megjelent a rendőrprefekturán, ahol érintkezésbe lépett a szolgálati főnökökkel. Beiktatása hétfőn délután ment végbe ünnepléses keretek között.

— Lemondott az új-vidéki ügyvédkamara dékánja. Bucuressti. Anibál Teodorescu tanár, az új-vidéki ügyvédi kamara dékánja Istrate Micescu igazságügyi miniszternek benyújtotta lemondását.

— Módosították a helyvegtörvényt. A Monitorul Oficial november 24-iki száma rendelet-törvényt közöl, amelynek értelmében módosítják a helyvegtörvény 5. szakasza 18. paragrafusának 2. bekezdését, valamint a 22. szakasz 21. paragrafusát. Ennek a módosításnak értelmében a jövőben nem helyvegmentesek azok a feljelentések, melyek esetében az ügyvédség megszüntette az eljárást, a feljelentő azonban a vádat továbbra is fenntartja magánvádként.

— Olasz küldöttség Szófiában. Szófiából jelentik: Boris király tegnap a várnai palotában villásreggelin látta vendégül Botta olasz nemzetnevelésügyi minisztert és az olasz bizottság tagjait. A villásreggelin megjelent Cvril herceg, Talamo szófiat olasz követ, Tillofi bolgár közoktatásügyi miniszter, Moloff egyetemi rektor és még több előkelő személy. Botta délután közszorú helyezett el a háborúban elesett hősök emlékművére, majd pedig meglátogatta Klossseivanoff miniszterelnököt.

— Adóemelés Franciaországban. Párisból jelentik: A francia kormány tegnap új rendeletet adott ki, amelyben tizenöt százalékos rendkívüli adóval növelik mindazok jövedelmi adóját, akik nem teljesítenek katonai szolgálatot.

— Ötvenszázalékos vasúti kedvezmény az unitárius egyház tanácskozására utazóknak. A CFR vezérigazgatósága ötvenszázalékos kedvezményt nyújtott azoknak, akik 1939. november 29-től december 7-ig az unitárius egyház tanácskozására, Kolozsvárra utaznak. A kedvezmény 200 személyt illet.

— Itt a tél. Bucuresstiből jelentik: Az ország keleti részén, valamint a hegyvidéken erős hóesés volt, az éjjeli hőmérséklet helyenként 9 fokig süllyedt fagypontra alá. Az Ókirályság területéről ma délelőtt is erős havazást jelentenek.

— MA KEZDIK ARADON A NOVEMBERI NYUGDÍJFIZETÉST! A pénzügyigazgatósághoz megérkezett a november havi nyugdíjak kiutalására vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet. A nyugdíjakat kedden és szerdán a megszokott helyen és időben fizetik. Minden nyugdíjas pontosan jelentkezzen nyugdíjának felvétele végett.

DIANA

ledörzsölés kimerítő munka előtt és után.

— Ezerhatszázmillió darab cigarettát rendelt Szalonikiben a Brit birodalom. Szaloniki. (Rador). Az itteni dohánygyárak megrendelést kaptak 1700 millió darab cigarettára, amelyet 2 millió kiló dohányból állítanak elő. A cigarettát Angliába és gyarmataira szállítják.

A légvédelmi előadások sorrendje

A Central-mozgóban tartandó légvédelmi előadások mai, holnapi és holnaputáni sorrendje a következő:

November 28-án: IV. kerület 8—8.50 V—Y betűig, 9—9.50 A—E betűig, 10—10.50 F—J betűig, 16—16.50 K—O betűig, 17—17.50 P—U betűig.

November 29-én: V. kerület 8—8.50 S—Y betűig, 9—9.50 A—H betűig, 10—10.50 I—R betűig, VI. kerület 16—16.50 V—Y betűig, 17—17.50 A—E betűig.

November 30-án: VI. kerület 8—8.50 P—J betűig, 9—9.50 K—O betűig, 10—10.50 P—U betűig, VII. kerület 16—16.50 V—Y és A—E betűig, 17—17.50 F—J, K—O és P—U betűig.

— Házasság. Néhai dr. Polonyi Jenő főorvos fia, Polonyi Géza, házasságot kötött Kaiss Grével (Sibiu) Ploesten, Piata Unrei 16.

Regi és tört ezüstöt **ARGENTINA NISZEL** veszünk a lemagasabb napi árrban — ARAD, Str. Eminescu 20.

— AZ UJSÁGIRO NYUGDÍJINTEZMÉNY KÖZGYŰLÉSE. Az újságírók nyugdíjintézménye december 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését Bucuresstiben, a társadalombiztosítópénztár Regele Carol I. körút 33. szám alatti székházában. Amennyiben a tagok nem jelennek meg az alapszabályokban megállapított számban, úgy a közgyűlést december 17-én tartják meg ugyanabban az időpontban és ugyanazzal a tárgysorozattal, amikor is a megjelentek létszámára való tekintet nélkül megtartják a közgyűlést.

Hőcipőt, sárc pöt, autógummikat szakszerűen, olcsón javít: **VARGA vulkanizáló,** P. Catedra'el 14. (sarok)

— Ujból engedélyezték a jugoszlávial radikális párt működését, Belgrádból jelentik: A radikális párt működését újból engedélyezték. A párt mindaddig vezető szerepet játszott a belpolitikában, amíg Sándor király 1929. január 6-án be nem tiltotta valamennyi párt működését.

Ki az ur a háznál?

— Szivecském, az orvos telefonál. Azt kérdezi, hogy vagyok, mit válaszoljak neki?

fejfájás ellen Beretvás parzilla!

Akik megalapozták a Katolikus Bál emlékezős sikerét

A Katolikus Bál nagy sikere, azokon az egyesületeken, valamint azon a lelkes hölgygárdán kívül, akiknek neveit már bál beszámolóinkban felsoroltunk és akik mint fevékeny rendezők működtek, külön tartatnak számot megemlézésre azok a fáradhatatlan férfiak, akik már a múltban is, de különösen az idei nagy sikerű bál estéért hetek óta fáradhatatlan buzgalommal működtek közre és kiűnő hozzáértésükkel a jótékony cél érdekében felelhetetlen élményszerű estély-lyel ajándékozták meg a Katolikus Bál résztvevőit. Ennek a rendezőségnek névsora Hentschel István főrendező-háznaggyal az élen a következők: dr. Boros Béni, Oláh Ferenc hittanár, Molnár Lajos, Zircher József, Matuz András, Nagy Károly és Lőrincz József. A rendezők valamennyien, de különösen Hentschel István, a Kolping elnöke, páratlan lelkesedéssel úgy a bál előtt, mint a szombatesti bál alkalmával szakavatottan készítettek elő mindent, hogy a Katolikus Bálon megjelenjenek minél hangulatosabb és minél kellemesebb mulatság részesei legyenek. A célt a kitűnő rendezőgárda el is érte: a megjelentek valóban nagyszerű emlékekkel lettek gazdagabbak.

Mint az Aradi Közlöny vasárnap jelentette, a szépségverseny első díját Hendl III aradi urileány nyerte: a Szentgyörgyi-cég ajándékát, a pompás kivitelű selyempaplant kapta. A második díjat, a művészi kivitelű kristálykészletet (Szabó Albert-cég ajándéka) Krepil Aginak ítéltek oda, míg a harmadik Fischer Csöndi lett, aki a Jahoda-virágüzlet díszes virágkosarát kapta.

— Megbukott a nyilaspart a balatonfüredi kerületben. Budapest. A fapalca-balatonfüredi kerületben tegnap tartották a Darányi Kálmán halálával megünnepelt mandátumra a képviselőválasztást. A kerületben összesen 17 ezer 564 szavazó van és ezek közül leszavazott 15 035 választó, azaz az összes választók 85 százaléka. Megválasztották Radocsay László igazságügyi minisztert, aki 12,077 szavazatot kapott, míg ellenfele Meeser András nyilaskeresztes jelöltre csak 2679 szavazatot jutott.

— Meghalt Nagyvárad utolsó békebeli magyar képviselője. Budapest. A magyar politikai életnek gyászja van. Köröstarjáni Horváty Géza udvari tanácsos, Nagyvárad utolsó békebeli magyar képviselője, tegnap hajnalban öt órakor egy budapesti szanatóriumban nyolcvan éves korában meghalt. Horváty Géza gróf Tisza István baráti körvezetéséhez tartozott.

Szirmabundákat, gallerokat legolcsóbban és itt

JUGA SZÜCS

STRADA METIANU 15. SZAM ALATT

Asztraganokban nagy vásztek, bőrkabátok testését állallas mellett vállalom.

— December 8-án újból megindul a magángépkocsiforgalom Olaszországban. Rómából jelentik: December 8-án Olaszországban a magángépkocsiforgalom, amelyet a háború kitörésekor leállítottak, ismét megindul. Minden gépkocsitulajdonos havonként 30 liter benzint kap.

Nyu, fácán érkezett, o'csó áron kapható IOAN C. S. M. I. fűszerüzlet, Bul. Regele Ferdinand 17.

— Elkeseredett harcok Janán és kínai csapatok között. Csungking. (Rador.) A japán csapatok november 24-én erős tüzérségi és légi bombázás fedezete mellett átkeltek a Yu-folyón, amely Nanking városát választja el a külvároستól. A kínai csapatok erős ellenállást tanúsítottak. A japánok többórás bajonetharcot vívtak az ellenséggel. A hosszantartó harc során mindkét részről súlyos veszteséget szenvedtek.

SPORT KÖZLÖNY

A Venus temesvári veresége a nemzeti bajnokság vasárnapi meglepetése

Főlényben volt az AMTE, mégis veszített Bucurestiben — Pontot szerzett az UDR Kolozsváron — A Juventus a Carpatitól, a Gloria CFR pedig az U. Tricolortól szenvedett vereséget

A Rapid vezet a nemzeti bajnokságban!

A nemzeti bajnokságban többheti szünet után vasárnap ismét folytatódta a küzdelmek és ezuttal az utolsó előtti őszi forduló került lejátszásra. Mint csaknem valamennyi fordulónál, úgy ez sem maradt meglepetés-mentes, miután a bajnokjelölt Venus Temesváron váratlan vereséget szenvedett a Ripensiatól és ezzel alighanem el is bucsuzott az őszi elsőszőlőtől, mert a Rapid, amely főlényesen győzött a CAMT ellen, máris az élre került és nem valószínű, hogy helyét az utolsó fordulóban átengedje.

Az AMTE szerepléséhez hívei nem sok reményt fűztek, mert a csapat Léb helyén tartalékolatlan volt kénytelen a Sp. Studentesc elleni mérkőzésre kiállni, a piros-feketék azonban jól játszottak, területi fölényt is harcoltak ki, csak a góllövés sehogyan sem ment a csatúroknak.

Kolozsváron az UDR vendégszerepelt és a resicai csapat értékes pontot szerzett a Victoriától. Nagybányán a Juventus alul maradt a Carpatival szemben. Bucurestiben pedig az Unirea Tricolor legvázta a Gloria CFR csapatát.

A vasárnapi mérkőzések változásokat hoztak a táblázaton és pedig a vezetőhelyet a Rapid foglalta el, a Ripensia helyét cserélt a CAMT-al, az AMTE pedig a kilencedik helyre esett vissza. A táblázat így alakult:

1. Rapid	10	6	2	2	29	13	14
2. Venus	10	6	1	3	27	10	13
3. Ripensia	10	5	2	3	18	15	12
4. CAMT	10	5	2	3	17	19	12
5. Carpati	10	5	1	4	16	15	11
6. Sp. Studentesc	10	3	5	2	22	17	11
7. U. Tricolor	10	4	2	4	13	17	10
8. UDR	10	2	5	3	12	16	9
9. AMTE	10	4	-	6	13	15	8
10. Victoria	10	2	3	5	9	12	7
11. Gloria CFR	10	3	1	6	11	29	7
12. Juventus	10	1	4	5	13	22	6

Beszámolóinkat alább adjuk:

Sp. Studentesc—AMTE 2:1 (1:1).

Bucuresti. Sáros, felázott talajon folyt le a mérkőzés, amelynek 70 percnyi idejét az AMTE támadta végig, mégis vesztesként volt kénytelen elhagyni a pályát, mert a támadósor a kínáló helyzetek egész sorát kihagyta. A védelem jól végezte feladatát, de főként a fedezetsor volt kitünő és ennek a csapatrésznek köszönhető az AMTE fölénye. A csatársorban csak Reinhardt játszott elfogadhatóan, de az egész csapat erősen megérezte Léb hiányát. A Sp. Studentesc együttesében a védelem nagyszerű munkát végzett, a kitünő Duceval az élen. A fedezetsorban Dragan volt jó, elől pedig Constantinescu-Grecu.

A két csapat a következő összeállításban vett fel a küzdelmet:

Sp. Studentesc: Ghenea — Duce, Mitan — Tache Dumitrescu, Dragan, Beffa — Marinescu, Mihalescu, Constantinescu-Grecu, Remus, Gica Popescu. **AMTE:** Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igna, Pataki, Pintér, Reinhardt, Batrin.

Az aradi csapat talál előbb magára és a 8. p. összjáték után Reinhardt megszerezte a vezetést (0:1). Nem sokáig tartott az öröm a piros-feketéknél, mert a következő körben Constantinescu-Grecu lövése talált utat a hálóba (1:1). Ez után az AMTE került fölénybe, de a helyzetek sorra elakadnak a sárban, a csatárok pedig alig lönek kapura.

Szünet után valamivel változatosabb a küzdelem, de az AMTE ekkor is többet tanvázik ellenfele kapuja előtt. Mégis a 20. p. megneccsételődik a mérkőzés sorsa: gyors lefutás után Constantinescu-Grecu megszerezte csapatának a győzelmet jelentő gólt (2:1). Elkeseredett küzdelem folyt ezután az egyenlítésért, de a Sp. Studentesc keményen védekezett és sikerült is tartania az eredményt.

Ripensia—Venus 2:1 (1:0).

Temesvár. A bajnokjelölt nagy csalódást keltett, mert a Ripensia, mérsékelt játékkal is legyőzte a nagyvázolt Venus. A vezetőgólt Haas révén szerezte a temesvári csapat és ugyan csak Haas lötte szünet után a másodikikat is, míg a Venus egyetlen gólja Ene érdeme. Biró Ionescu Tope.

Rapid—CAMT 4:0 (3:0).

Bucuresti. A Rapid sokkal jobb volt és teljesen megérdemelten győzött. A második félidőben a Rapid le is fékezett, de így is biztosan tartotta az eredményt. Bogdan lötte az első gólt, a további gólok pedig, Auer nevéhez, fűződnek. Biró Russu dr.

Victoria—UDR 2:2 (1:0).

Kolozsvár. Az UDR értékes pontot csipett el a Victoriától, amely kétjzben is vezetett. A honi csapat mindkét gólját Cociuban II. szerezte, az UDR, góljait pedig Pacurar, illetve szabadrugásból Lakatos, Biró Olteanu.

Győztek az esélyesek a kerületi bajnokságban

Az Olimpia—Titanus mérkőzésen dől el az őszi elsőség

Az alkerületi bajnokságban vasárnap három mérkőzést bouyolitottak le, amelyek során az őszi bajnokságra aspiráló Crisana CFR és az Olimpia győzött, a Titanus és a Tricolor pedig megosztották a bajnoki pontokat. Még egy mérkőzés van hátra az őszi bajnoki fordulóban és ezen a Titanus és az Olimpia csapnak majd össze. Ezen a mérkőzésen dől ugyanis el, hogy melyik csapat lesz az őszi bajnok, mert ha az Olimpia győz, úgy ő végez az élen, ha azonban pontot, vagy pontokat veszítene, úgy a Crisana marad elől. A táblázat különben a következő:

1. Crisana CFR	11	10	—	1	37	9	20
2. Olimpia	10	9	—	1	40	4	18
3. AAC	11	8	1	2	24	14	17
4. Unirea	11	6	2	3	22	22	14
5. Astra	11	6	1	3	21	13	13
6. Titanus	10	4	3	3	25	12	11
7. Tricolor	11	4	2	5	21	34	10
8. ATE	11	4	1	6	21	22	9
9. Transilvania	11	3	1	7	17	17	7
10. Egyetértés	11	3	1	7	15	29	7

A Kispest nyerte a magyar bajnoki rangadót

Feloszlott a Nemzeti FC

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján a szokásos hét mérkőzés helyett csak hat szerepelt, miután a Nemzeti visszalépett a bajnokságtól és feloszlott, ilyenformán nem is állt ki a Hungária ellen kiűzött mérkőzésre. A rangadót a Kispest nyerte a Ferencvárossal szemben, a Haladás pedig pontot vett el a tartalékolott Ujpesttől. A Szeged, Elektromos és Szolnoki MÁV győztek, a Bocskai és a Kassai AC pedig elvesztették a pontokat. A bajnokságban a sorrend most a következő: 1. Kispest 16 pont, 2. Ujpest 15 pont, 3. Szeged 15 pont, 4. Ferencváros 14 pont, 5. Törekvés 12 pont, 6. Hungária 11 pont, 7. Elektromos 10 pont, 8. Haladás 9 pont, 9. Bocskai 9 pont, 10. Szolnoki MÁV 6 pont, 11. Gamma FC 6 pont, 12. Kassai AC 6 pont, 13. Taxisok 5 pont, 14. Nemzeti (visszalépett). Beszámolóinkat alábbiakban adjuk:

KISPEST—FERENCVAROS 2:1 (1:1).

A Kispest megérdemelten szerezte az őszi bajnokságot jelentő pontokat. Gyertyai révén ugyan a Ferencváros vezetett, de Nemes egyenlített, majd szünet után ugyanő a győzelmet is megszerezte.

HALADÁS—UJPEST 2:2 (1:0).

A Haladás komoly ellenfele volt a sérültjei miatt tartalékolott Ujpestnek, Kalázi, majd Mórocz góljaira 11-esből Solti, majd Tóth válaszoltak.

SZEGED—GAMMA 4:0 (1:0).

A szegediek jobbakk voltak, de a győzelmi arány túzott. Baróti,

Előzze meg és kezelje a náthát, köhögést, hörghurutot egy doboz VALDA PASZTILLÁ-val

Carpati—Juventus 5:3 (2:1).

Nagybánya. A Juventusban Endrefi játszott középcsatárt és a változatos mérkőzést a végküzdelemben a nagybányai együttes nyerte meg. A gólok Lukács (2), Szóke, Perneki és Telegdi, illetve Praszler, Endrefi és Oana osztózkodtak. Biró Morar Teofil dr.

Unirea Tricolor—Gloria CFR 4:1 (1:1).

Bucuresti. A Gloria ügyében még nem hoztak végleges döntést és így a mérkőzést lejátszották, amelyen az Unirea Tricolor megérdemelten győzött. Góllövők: Kovács (2), Alecu Andrei és Lulu Mihalescu, illetve Pancof, Biró Píkv Kroner.

11. Banaful	11	2	—	9	9	44	4
12. Gaiana (törölve)	11	—	—	11	4	36	—

Beszámolóinkat alább adjuk:

CRISANA CFR—UNIREA 6:0 (2:0). A Crisana CFR végig jobban játszott és győzelme megérdemelt volt. Főleg Barbu II. játszott nagyszerűen és a gólok Barbu I., Luca, Gligorescu, Kudelász és Barbu II. (2) osztózkodtak. Biró Pfeiffer.

OLIMPIA—ASTRA 2:0 (1:0). Az Olimpia erősen megérezte Mihók hiányát és így csak küzdelem után tudott győzni a lelkes Astra felett. A mérkőzés mindkét gólját Bugar II. szerezte csapatának. A mérkőzést Pálffy vezette.

TRICOLOR—TITANUS 4:4 (3:0). Változatos küzdelem, amelyben a Titanus csak a második félidőben talált magára. A Tricolor góljain Varga II. (2), Janka és Urcan osztózkodtak, a Titanus góljait Harnisch, Kovács, Szinder és Dekorzi szereztek. Biró: Darázs.

Lukács (2) és 11-esből Harangozó lötték a mérkőzés góljait.

ELEKTROMOS—TÖREKVS 3:1 (3:1). A Törekvés gyengébben játszott a szokottnál. G. Tóth (2, egyet 11-esből) és Lőrinci öngóljával már 3:0-ra vezetett az Elektromos, amikor Palatinus szépített.

SZOLNOKI MAV—TAXISOK 3:1 (1:0). A szolnoki csapat határozottabb volt a kapu előtt. Szántó (2) góljaira Takács válaszolt, de Koljál beállította a végeredményt.

BOCSKAI—KASSAI AC 3:3 (1:1). A Bocskai kétszer, a Kassai AC egyszer vezetett. Turay II., Móré és Kristóf szereztek a Bocskai góljait, a kassaiak mindhárom gólja Adám érdeme.

Németország legyőzte a világbajnok olasz válogatottat

Németország - Olaszország 5:2 (2:1)

Berlinben 90.000 néző előtt került lebonyolításra a két ország válogatott csapatainak mérkőzése, amely meglepetésre a németek győzelmét hozta a világbajnok olasz csapat felett, amelyek babérjai — úgy látszik — foszladoznak. A lendületesebb német csapat megérdemelten győzött és a gólok Binder (3, egyet 11-esből), Lehner és Conen, illetve Neri és Demaria osztózkodtak.

A Kinizsi a második a B) liga második csoportjában Kinizsi-Sparta 1:0 (0:0)

Meggyes. A Kinizsi vasárnap játszotta el a maradt mérkőzését a Sparta ellen és a tesztvárl csapat csak nagy küzdelem után tudta legyőzni ellenfelét két perccel a befejezés előtt Thierjung által lőtt góllal. Ilyenfölmán a Kinizsi a harmadik helyről a másodikra került a táblázatán, amely most már véglegesen a következő:

Table with 10 rows and 4 columns showing league standings for Kinizsi-Sparta 1:0 (0:0). Columns include rank, team name, and scores.

O EGYEB B) LIGAS EREDMÉNYEK: Dragos Voda-FC Braila 1:1 (1:1), Olimpia-Sodronyipar 6:0 (4:0), DVA-Muncitori 3:0, mert utóból nem jelent meg, Turda-Traian 4:2 (1:1), SSMR-Oltul 0:0, Törekvés-Cimentul 2:1 (0:1).

O IFJUSÁGI BAJNOKSÁG: Olimpia-Egyetértés 3:0, Hakoagi-Titanus 4:2, AMTE-Unirea 3:0, ATE-Astra 7:1

TEKESPORT

Csúcsteljesítménnyel győzött az Infrătirea a teke-rangadón

Főlényes győzelmet aratott az AAC, biztosat a Tricolor

A teke csapatbajnokság harmadik fordulója ismét csapataink úttörésének növekedéséről tett tanúságot és a fejlődés nyomán rövidesen minden csapatunk átéli a kétszázás határt. A vasárnapi bajnoki küzdelem kiemelkedő mérkőzése a két éllovas összecsapása volt. A küzdelem pompás sportot, nagy játékot hozott és a jobb idegekkel bíró, egységesebb, fokozatosan erősíteni tudó Infrătirea megérdemelt győzelmet hozta, csúcsteljesítményű famennyiséggel. Nagyon jól játszott az AAC is, bár ellenfele nem készítette erejének teljes kifejtésére. A B) csoportban a Tricolor tartja állandóan jó formáját, mellyel a csoport hátrózt favoritja. — Az eredmények a következők:

Infrătirea-Prietenii 258:216. Nagy érdeklődés mellett, pompás küzdelemben folyt le az aradi körzet első rangadó mérkőzése, melyet a jobban összekovácsolt, így egységesebb, nyugodtabb csapat nyert meg, beállítván az AAC által felállított csúcsteljesítményű famennyiséget. Az Infrătirea kezdte a játékot és kihagyás nélkül játszva, 60 fával zárta az első menetét. A Prietenii is jól kezd, bár nem sikerül menete zökkenő nélkül, 57 fát üt, tartva az iramot. Az Infrătirea erősít és most pontosan hét állításig jut, 63 fát ér el. de a Prietenii sem tágít, most már biztonsága is nő és 62 fával még szorosabban fel van zárkózva, hátránya mindössze 4 fa. De az Infrătirea nem lankad, uiabb erősitésével 66 fág jut el hatalmas iramában, mellyel előre sejteti a nagy eredményt. Most azonban a Prietenii megtorpan, kihagy az idegzet és egészen könnyű pozíciókban vérzik, úgy hogy mindössze 44 fág telik lendületlenségükből és az Infrătirea így 26 fa előnyhöz jut, melyet csak egy balszerencsés menetben lehetne leadni. Az Infrătirea azonban nem fékez, hanem még növeli iramát és nagyszerűen sikerülő tarolással legjobb menetét játszva, 69 fával zárja a mérkőzést. A Prietenii megpróbálja a lehetetlent is — bár 95 fát összehozni kilátástalan — de a balszerencse nem tágít mellőlük és 53-as menetükkel csak az eredményük jószágát segítik elő, de verve maradnak. Szép mérkőzés volt — a jelenlevő Mihoc Eftimiu, nagyváradi kerületi elnök elismerőleg nyilatkozott a teljesítményekről — remek sport és Winkler bíró rigorozitása mintaszerű lebonyolítást eredményezett. — Csapatok: Infrătirea: Pascu, Filipas, Hanga, Danciu, Kiss II., Galda, András, Mozák, Merk, Kertész, Nagy II., Fritz. Prietenii: Curila, Tóth, Rosenzweig, Wittmer, Szabó, Dreucean, Böhm, Strzalka, Kiss, Butyka, Orbán, Lipniczyk.

Infrătirea B)-Prietenii B) 170:159. A fellavult Infrătirea-tartalékok 34+34+41+41-es meneteiket játszva, váratlanul győztek a gyengélkedő Prietenii-tartalékok felett, kiknek menetei 34+44+48+33 voltak. — Csapatok: Infrătirea: Böhm I., Révész, Berkovits, Torsan, Krebsz, Schauer, Hévízi, Böhm III., Tiuudean, Illés, Aradean, Kiss I. Prietenii: Dietrich, Füll, Renrich, Lammert I., Vizvári, Terbancea, Oligbrescu, Rauchbauer, Sárközi, Lammert II., Miloszláv, Bolváry.

AAC-Transilvania 233:170. Az atléták tartalékosan is főlényesen győztek a balszerencsésen bontó Transilvania ellen és bár rapszódikusán játszottak, az utolsó menet pompás finisével formájukat igazoló eredményt értek el. Az atléták 59-es menettel kezdenek és jól nyit a Transilvania is, mert 53-as eredményük sokatigérod. A második menetben kihagyással játszik az atlétacsapat, mégis 51-el zárja a menetet, de visszaesik a Transilvania is és csak 39-ig jut el. Az atléták

Advertisement for Hammer Zsigmond & Fia featuring various watch brands like Graetz, Schaub, Blaupunkt, Standard, Minerva, B. U. Mig., Kapsch, Radion, Zenit, Imperial. Includes an image of a watch and contact information for Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27.

most gyengén működnek, hatmadik menetük mindössze 44-el végződik, de a Transilvania is leggyengébb menetét játsza, 34-ig jut csak el A zárómenetben végre magára talál az AAC és nyolc állításon túl 79 fát ütve, nagyot javít eredményén. Javul a Transilvania is, de 44-es menete is alatta marad képességeinek. Grosz bíró jól vezette a mérkőzést. — Csapatok: AAC: Blaskovits, Schmeltzer, Wingeron, Szalma, Bardócz, Lengyel, Macian, Lészay, Varga II., Szabó, Török, Mezei II. Transilvania: Faludy, Macskássy I., Macskássy II., Sommer, Nicoara, Naschitz, Réffalvi, Macean, Tamás, Hetzer, Macskássy III., Wagner.

AAC B)-Transilvania B) 162:122. Az atléták tartalékcsoportja ezúttal a szokottnál gyengébben játszott, de ez is elegendő volt a nagy kihagyásokkal játszó Transilvania tartalékjai ellen. Az AAC 42+33+26+61-es meneteivel szemben a Transilvania 35+26+26+35-ös meneteiket ért el. Csapatok: AAC: Halic I., Schneider, Gráf, Laubender, Brunhuber, Kirschner, Halic II., Mezei I., Renyé, Pevsek, Buchsbaur, Horváth III. Transilvania: Fejés, Blum, Balogh, Czirmer, Puskel, Szabó, Filimon, Szigeti, Simonsits, Jaeger, Gombos, Martin.

Tricolor-Fortuna 193:174. A pompásan küzdő, majd ellanyhuló Tricolor erős küzdelemben, biztosan győzött az egyenletesen játszó és egyre javuló Fortuna ellen. A Tricolor kezdése mulhetti jó formájának megisméllését sejteti, mert jól gördülő játékban 71 fával nyitja a játékot, melyre a Fortuna 45-al felel. A kezdeti lendület azonban megtörik és a Tricolor a második menetben kihagyásokkal játszva, csak 35-ig jut el, míg a Fortuna egyheles játéka 44-es eredményt hoz. A harmadik menetben is gyengélkedik a Tricolor, 34 fát ér el és miután a Fortuna most 40 fát üt, nyílt lesz a mérkőzés sorsa. Most már rákapcsol a Tricolor és nagyot javulva, 52-at üt, mellyel megnyeri a mérkőzést a 44-el záró Fortuna ellen, de eredménye két-százon alul marad. Boldán jóirónak bizonyult. — Csapatok: Tricolor: Tóth, Ferenczi, Róman, Róza, Pajtek, Wolf II., Allár, Balla, Bodea, Tusz, Szilvusz, Varga. Fortuna: Gligorescu, Moncut I., Bottka, Mol-

naf, Frank, Moncut II., Kacsó, Minichshöfler, Meggyesi, Bina, Czirre, Nüver. Tricolor B)-Fortuna B) 181:124. A Tricolor tartalékcsoportja a töle már megszokott jó átlagát játszva, biztosan győzött a még lámpalázos Fortuna-ujnokok ellen. A Tricolor 44+34+35+48-as meneteivel szemben a Fortuna 32+35+25+32-es meneteiket ért el. Csapatok: Tricolor: Zeich, Szentmihályi, Tusz II., Weber, Botós, Wolf I., Bárány, Szegei, Polareczky, Varga II., Kleindl II., Pascu. Fortuna: Bedő, Schwartz, Kulcsár, Muntean, Kiss, Báthory, Misici, Malcovici, Juhász, Hübény, Csete, Nadaski.

A Metalurgist pályaváto versenye a teljes siker jegyében, külön rendezésben folyt le, a vasasok átépített, tágas, jósikerkült télpályáján itt mutatkozott be a zsilvölgyi bajnok Ferometal csapata, mely azonban mérsékelt teljesítményével nem igazolja jó hírét és bár izellőt adott egy-egy menetben ludásról és méntségül a golyók szokatlan könnyűségét hozta fel, élcsapataink bármelyikénél gyengébbnek tartjuk. Mérkőzéseikben a Metalurgist rüssz napot kifofo és tartalékokkal kiálló csapata ellen ugyan győztek, de az AAC ellen 53 fás megsemmisítő vereséget szenvedtek. Csapatukban kivételes tehetségű játékosok mellett egészen gyengék is találhatók, ami az egységesség és bizótság rovására megy. Az egyéni verseny nagy érdeklődés mellett folyt le és azt a Fortuna népszerű szeniorja, Nuyer József 18 fa respektábilis eredményével nyerte. 2. Dreucean (Prietenii) lett 17 fával, 3. Vancsik (Metal) 16 fa, 4. Curila (Prietenii) 15 fa, 5. Földi (e. k.) 15 fa, 6. Hög (Ferometal) 14 fával.

A csapatversenyek eredményei a következők voltak: AAC-Prietenii 209:192 (41+42+45+72), ill. (45+52+44+51). Ferometal-Metalurgistai 181:168, (35+60+61+26), ill. (43+33+46+44). AAC-Ferometal 244:191, (62+61+62+59), ill. (62+50+45+34) AAC: Blaskovits, Schmeltzer, Wingeron, Szalma, Bardócz, Lengyel, Varga I., Lészay, Turturean I., Mezei II., Török, Pálffy, Ferometal: Keiling, Smidila, Schmidt, Hög, Uczás, Kovács II., Copet, Kovács I., Kózák, Keller, Filip, Póra.

öt évvel meghosszabbították a cukorgyárak egyezményét

A kartellen kívül maradt Bánáti Cukorgyár is a Cukorközpont utján hozza forgalomba termékét

A romániai cukorgyárak egyezménye, november 15-én járt le. Az egyezmény meghosszabbítása érdekében folytatott tárgyalások befejezést nyertek és azt további öt évvel meghosszabbították. Az egyezményt az ilfovi törvénysszéken is bejegyeztették a cukorgyárak. A cukorkartellben részt vesznek az összes bel-földi cukorgyárak, kivéve a Bánáti Cukorgyár Rt.-ot, amely kartellen kívül maradt, olyképen, hogy termelési kvótát nem állapítottak meg számára. Ezzel szemben a Bánáti Cukorgyár Rt. a cukorközponttal olyértelmu szerződést kötött, hogy termékét a cukorközpont utján hozza forgalomba. Az egyezményben résztvevő cukorgyárak termelési kvótáját a következőképen állapították meg:

Iceni 4,464 százalék, Zarolani 7,264 százalék, Ripiceni 8,638 százalék, Arad-Chitila 10,130 százalék, Bofalu és Marosvásárhely 17,958 százalék, Danubian 27,961 százalék, Lujani, Criseiatic, Juciea 23,576 százalék. A cukorgyárak kartellje egyezményt kötött a cukorközponttal (S. A. R. pentru Comerțul Zahărului), amelyben a résztvevő vállalatok arra kötelezik magukat, hogy az egyezmény végrehajtásával kapcsolatban felmerülő vitás kérdéseket kizárólag döntőbírósg útján intézik el, amely a következő nyolc tagból áll: N. Rădescu-Rosiori, N. D. Chirculescu, Andrei Corteanu, C. Dragomirescu, ing. Chr. Penescu-Kertsch, Cesar Popescu, D. Kastris és Al. Teodoreanu.

Advertisement for Steigerwald Alajos ur, featuring text about the Arad Megyei Takarékpénztár igazgatósága and a notice of death on November 27, 1939.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megjelent az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény végrehajtási utasítása

Tisztázza a végrehajtási utasítás, hogy milyen kimutatásokat kell készíteniök a kis- és nagykereskedőknek

Az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény alkalmazásával kapcsolatban bizonyos ideig bizonytalanság uralkodott az érdekeltek körében arra vonatkozóan, hogy tulajdonképpen mit is kell tartalmazni azoknak a kimutatásoknak, amelyeket azok a kis- és nagykereskedők kell elkészíteniök, akik közszükségleti cikkek forgalombahozatalával foglalkoznak. A Monitorul Oficial november 25-iki száma most nemzetgazdasági miniszteri rendeletet közöl, amely megemlíti, hogy ez a rendelet egyben az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény végrehajtási utasításának számít. Ez a rendelet tisztázza a fentemlített kérdéseket is.

A végrehajtási utasítás értelmében az üzérkedés leküzdéséről szóló törvénynek megfelelően a közszükségleti cikkeket forgalombahozó kiskereskedők kötelezettségei a következők:

1. Az árukön rendkívül feltűnő helyen fel kell tüntetni azok árát, ezen kívül pedig ki kell függeszteni az áruk árjegyzékét. Mindkét helyen fel kell tüntetni azt az összeget is, amellyel az áruk forgalomba hozzák, mint például: kg., liter, doboz, drb., stb.

2. A kiskereskedők kötelesek havonta kétszer, mégpedig elsején és tizenötödiken a városházára árjegyzéket benyújtani, amely feltünteti a számlák alapján a vételárakat, valamint az eladási árakat is. Az árjegyzék megjegyzés rovatába be kell vezetni az elmúlt tizenöt nap alatt az árakban bekövet-

veztetett változásokat. Abban az esetben, ha az árakban változások nem állottak be, akkor ezt a városvezetőséghez beadott rövid és világos levélben kell jeleníteni. Ezt a levelet nem kell kérvénybéllyel ellátni. Az árjegyzéket egyébként minden hónap elseje és ötödike, valamint tizenötödike és huszadika között kell a város vezetéséhez eljuttatni. Az ezekről, valamint a fentemlített levelekről készített másolatokat a város átvételi igazolásával együtt a kereskedő meg kell őrizze. A városvezetések kötelesek a kiskereskedők jelentéseit félhavi jelentéseikkel együtt a megyei üzérkedési bizottságokhoz eljuttatni.

3. Minden kereskedő eredeti vásárlási számlákkal kell jelenkezzen.

4. Az áruk eladási árát a következőképpen számítják ki. A számlaszerinti vételárhoz hozzáadják a bélyegköltséget, a szállítási költségeket és ehhez általános költségek címén öt százalékos számításnak. Az így nyert összeghez még 12 százalékos adnak, s a végösszeg az áru eladási árát képezi.

5. A vevő kérésére minden kiskereskedő köteles jegyzéket adni, amely a következő adatokat foglalja magában. Az eladott áru, valamint annak eladási ára. Ezeket a jegyzékeket nem kell felülbélyegezni.

6. A nagykereskedők kötelezettségeiről a végrehajtási utasítás a következőképpen intézkedik.

A nagykereskedők kötelezettségei

Nagykereskedést csak az folytathat, aki a nemzetgazdasági minisztérium engedélyével rendelkezik. Azok, akik már a törvény megjelenésekor folytattak nagykereskedelmet a nemzetgazdasági minisztériumban működő központi üzérkedési bizottságtól igazolást kapnak arról, hogy már eddig is nagykereskedőként működtek. Az érdekelteknek ilyen értelemben kérvényt kell a nemzetgazdasági minisztériumhoz beadjanak.

Megemlíti a végrehajtási utasítás, hogy a nagykereskedők kötelesek a közszükségleti cikkeket felsorolól rendelkező megjelenése után három napon belül jelentést beadni a nemzetgazdasági minisztériumhoz a raktárakban, valamint üzletükben és részükre szállítás alatt lévő közszükségleti cikkekről. Ezen kívül a nagykereskedők minden hónap 1. és 15-én kötelesek a nemzetgazdasági minisztériumhoz kimutatást eljuttatni. A szeptember 17-iki törvény tudvalevőleg a nagykereskedőket arra kötelezte, hogy havonta háromszor készítsenek ilyen jelentést, a végrehajtási utasítás szerint az utolsó ilyen jelentés az volt, amely a november 11—20-iki helyzetet tüntette fel. December 1-től már az új törvény alapján kell a jelentéseket beadni és a december elseji jelentés magában kell foglalja a november 21-től november 30-ig, a nagykereskedőhöz beérkezett árucikkeket, a november 21-iki raktárállományt, a november 21-től november 30-ig az üzletből kiment árukat, a december elseji raktárállományt és végül az általános vétel és eladási árát erre az időszakra. Az ilyen kimutatást azokról az árukról kell elkészíteni, amelyeket a szeptember 17-iki törvény minősített közszükségleti cikkeknek. Azon árucikkekről, amelyeket a november 18-iki törvény nyilvánított közszükségleti cikkeknek, az erről szóló megjelenés után három napon belül kell a kimutatást elküldeni. A félhavi kimutatásokat egyébként minden hónap 1. és 5., valamint 15. és 20-ika között kell a nemzetgazdasági minisztériumba elküldeni. Lényeges könnyítést tartalmaz a nagykereskedők esetében is a végrehajtási utasítás, amennyiben úgy intézkedik, hogy abban az esetben, ha a tizenöt nap leforgása alatt, vagyis egyik jelentéstől a másikig semmilyen változás nem állott be, a nemzetgazdasági minisztériumhoz csupán egy ajánlott levelet kell intézni, amelyben ezt világosan és röviden be kell jelenteni. Ugy a jelentésekről, mint a levelekről a nagykereskedők is másolatokat kell megőrizniök. A nagykereskedők természetesen kötelesek az eladott árukról a bélyegtvörvény értelmében számlákat kiadni. Az eladási árát olyképpen számítják ki, hogy a vételárhoz tíz százalékos hasznót számítanak, az így nyert összeghez pedig hozzáadják a szállítási és biztosítási költségeket, az üzlet és raktár bérét, az alkalmazotti fizetéseket, valamint az adókat. A tíz százalékos haszon csak egyszer számítható, még akkor is, ha

az eladott áru több vásárló kezén ment át. A nagykereskedők kicsinybeni eladás esetében ugyanolyan hasznót számíthatnak, mint a kiskereskedők.

Főntos intézkedése a végrehajtási utasításnak, hogy a nyilatkozatok, valamint a fentemlített jelentések teljesen bélyegmentesek.

Annak idején az Aradi Közlöny részletesen ismertette az üzérkedés leküzdéséről szóló új törvényt és mint jelentettük, ennek a törvénynek hatályát a közszükségleti cikkeket termelő ipari üzemekre is kiterjesztették. A végrehajtási utasítás megemlíti, hogy ezek az ipari üzemek legfeljebb tíz százalékos hasznót számíthatnak a közszükségleti cikkek esetében és ez a tíz százalékos haszon nem növelhető a kiskereskedőig, akárhány kezén is menjen át a termelt áru. Természetesen kivétel képeznek azok az áruk, amelyeket ezek az ipari üzemek november 18-ika előtt adtak el. Ezek esetében ugyanis a nagykereskedők legfeljebb öt százalékos hasznót számíthatnak, amelyhez még hozzá adhatnák a törvény tízedik szakaszában felsorolt kiadásokat. Ilyen alapon azonban a szóban lévő áruk eladása csak ez év december 6-ig történhet.

Ellenőrzési rendelkezések

A végrehajtási utasítás ezután részletesen foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy tulajdonképpen kik követnek el kihágást az üzérkedés leküzdéséről szóló törvényben. Ezt annak idején a törvény közlése során az Aradi Közlöny is ismertette. Mint ismeretes az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény negyvenhatodik szakasza úgy intézkedik, hogy mindazon kereskedők, akik közszükségleti cikkeket hoznak forgalomba, kötelesek a pénzügyigazgatóságtól igazolványt szereznii a rájuk kivetett adókról és ezt az igazolványt üzletükben ki kell függeszteni. A kihágási jegyzőkönyvben, amelyet esetleg felvesznek, ennek a bizonyítványnak alapján, szintén fel kell tüntetni az évi adót, mert az új törvény értelmében az adó arányában vetik ki a bírságot. Ha valamely kereskedőnél ez a bizonyítvány nem lenne kifüggesztve és a szükséges adatokat a pénzügyigazgatóságról szerzik be, a kihágási jegyzőkönyvről egy másolatot a kereskedőnél havonként a kereskedő nem akarná aláírni a kihágási jegyzőkönyvet, akkor erről külön jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyet az üzlet ajtajára függesztenek ki, másodpéldányát pedig a bírósághoz juttatják el.

Mindazok, akik a jelen törvény hatálya alá esnek, kötelesek külön könyvet feltekintni, amelyekben az ellenőrző szervek kötelező módon beírják megállapításait, egyben pedig feltüntetik nevüket, valamint azt a minőséget, amely alapján az ellenőrzést végrehajtották és ezt külön igazolják.

A szeptember 17-iki törvény hatálya alatt

felvett jegyzőkönyveket első fokozaton a régi törvény által előírt feltételek mellett tárgyalják le. Olvasóink figyelmét egyébként külön felhívjuk arra, hogy az Aradi Közlöny vasárnapi számában az aradi kereskedelmi és inakamara közleménye alapján teljes részletességgel ismertettük a közszükségleti cikkeknek nyilvánított áruk jegyzékét.

A Konjunkturakutató Intézet a drágulás okairól

A Román Konjunkturakutató Intézet részletes jelentésben foglalkozik az utóbbi időben bekövetkezett jelentős áremelkedésekkel és azok okával. A jelentés utal arra, hogy július—szeptember hónapokban bizonyos cikkekben a drágulás 24 százalékos is elért. A textilanyagok, valamint a bőrárak ára 20 százalékkal emelkedett. Ugy október, mint november hónapokban újabb áremelkedések állottak be. Ez az állandó áremelkedés késztette azután arra a kormánytényezőket, hogy erélyes kézzel igyekezzenek a további drágulást megakadályozni, másrészt pedig behatóan foglalkoztak az áremelkedéseknek a tisztviselői és munkásfizetésekre való visszahatásával is. Abban az esetben ugyanis, ha a drágulás tovább tart, a magánemberek költségvetésének egyensúlyja kétségtelenül felborul.

A drágulás okai közismertek. Ehhez nagy mértékben járult hozzá a behozatali cikkek drágulása, amely a szállítási költségek emelkedése, valamint a kockázat növekedése miatt következett be. De hozzájárult a dráguláshoz a fogyasztók idegessége is, amely fokozott áruvásárlásokat vont maga után. A fogyasztók ugyanis szükségleteiken felül eszközölték bevásárlásokat. Ugyancsak lényeges oka az általános drágulásnak a kiviteli cikkekben bekövetkezett áremelkedés. A megnövekedett export következtében ugyanis ezekben az árukban lényeges drágulás állott be. Ez a termelők részére előnyös, ugyanakkor azonban hátrányait a belföldi fogyasztók érzik. Az utóbbi időben bizonyos nehézségek voltak tapasztalhatók a szállítások körül is és ez szintén hozzájárult a drágulás fokozódásához.

Végeredményben a drágulás okai a következőkben foglalhatók össze:

1. Áremelkedések a nemzetközi áruvásárlásokon.
2. Az import után fedezést nyeresanyagok hiánya.
3. A kivitel növekedése.
4. A belföldi élelmiszeripar növekedése.
5. A szállítóeszközök hiánya.
6. A fogyasztók által eszközölt túlzott bevásárlások.

— Újabb részvénytökeemelési tranzakciót hajtott végre az Aradi Villamosmű. Az aradi villamosmű, a Societatea Anonima de Electricitate S. A. újabb tökeemelési tranzakciót hajtott végre. A részvénytársaság, amelyet 1920-ban nacionalizált a Creditul pentru Intreprinderi Electrice S. A. R. Bucuresti. legutóbb 1936-ban emelte részvénytökéjét 12 millió leiről 24 millió leire. A vállalat állandóan kitűnő rentabilitással dolgozott és 9—20 százalékos osztalékokat fizetett. A Societatea Anonima de Electricitate december 9-re összehívott rendkívüli közgyűlése alapítja meg az alap tökeemelési tranzakció részleteit és ennek megfelelően módosítja az alapszabályokat.

— Az erdélyi városokra is kiterjeszti működését az Albina-bank érdekeltségében Bucurestiben megalakult Comertul Imobiliar. Bucurestiben Comertul Imobiliar S. A. céggel új ingatlanforgalmi részvénytársaság alakult tízmillió lei alapitkával, az Albina hitelintézet érdekeltségében. A vállalat ingatlanok adás-vételével, parcellázásokkal, építkezési hitelek folyósításával foglalkozik és működési körét azokra az erdélyi városokra is kiterjeszti, ahol az Albina hitelintézetnek fiókjai vannak.

— Nagymennyiségű rizst és teát importál a Központi Szövetkezeti Intézet. A Központi Szövetkezeti Intézet 50.000 kg. teát vásárolt Japánban alacsonyabb áron, mint a jelenlegi világnapi áruk. A japán teaszállítmány — hír szerint — januárban érkezik az országba és a szövetkezetek utján kerül forgalomba. A Központi Szövetkezeti Intézet Egyiptomból 200 tonna, Olaszországból pedig 600 tonna rizst importál. Mindkét szállítmány érkezését december közepére várják.

— Az 1940. évi Budapesti Nemzetközi Vásár április 28-tól május 6-ig rendezi meg a Budapesti Kereskedelmi és Inakamara, a Gváriparosok Országos Szövetségével karöltve

A postai tisztviselők havi fizetésének két százalékát kötelező módon a tisztviselők takarékpénztáránál elhelyezésre kerülő állandó betét céljaira vonják le

Külön kedvezményeket biztosít a takarékpénztár a postai tisztviselők számára

A Hivatalos Lap ez év január 28-iki számában jelent meg az a törvény, amely külön takarékpénztár és segélypénztárt tervezett a posta alkalmazottai számára. Ennek a törvénynek végrehajtási utasítását közli most a Monitorul Oficial november 25. száma. A végrehajtási utasítás fontosabb részletei a következők:

A takarékpénztár tagjainak havi bruttó fizetésük két százalékát levonják állandó betét céljaira. Az említett két százalékot kötelező módon vonják le a posta alkalmazottaitól, azon alkalmazottaktól, akiket a telefontársaság vett át, valamint az említett takarékpénztár alkalmazottaitól. A posta, valamint a telefontársaság alkalmazottai kötelesek a fizetések folyósításától számított öt napon belül a postai tisztviselők takarékpénztárához eljuttatni a fenti százalékot.

A posta nyugdíjasai, valamint a takarékpénztár nyugdíjasai oly módon lehetnek tagjai a postai tisztviselők takarékpénztárának, ha nyugdíjaztatásuktól számított három hónapon belül ezt írásbelileg kéri. Ennek a kérésnek az az eredménye, hogy a nyugdíjas köteles nyugdíjának két százalékát betétként lefizetni. A kötelező betétek évi két százalékos kamatot hajtának. Ezt a kamatot minden év végén tőkésítik. A kötelező betéteket a postai tisztviselők részére akkor fizetik vissza, amikor ezek szolgálatukból eltávoznak, a nyugdíjasok részére pedig akkor, amikor lejár az a határidő, amelyre magukat felvételi kérvényükben kötelezték. A nyugdíjasok egyébként öt év eltelte után kérhetik betéteik visszafizetését. A takarékpénztár tagjaitól ideiglenes betéteket is elfogadhat.

A postai tisztviselők takarékpénztárának tagjai előlegeket kérhetnek következő havi fizetésükre a takarékpénztártól és ezek után évi hat százalékos vagyis havi 0.50 százalékos kamatot fizetnek. A tagok rendszeres kölcsönöket is igényelhetnek a takarékpénztártól. Érdekes intézkedése a végrehajtási utasításnak, hogy a tagok részére házipénztárak céljaira is folyósítanak kölcsönöket.

A takarékpénztár tagjai, valamint ezek családja részére orvosi ellátást, valamint orvosságot is biztosít. Addig is, amíg a takarékpénztár saját egészségügyi intézményekkel rendelkezik, az orvosi segélyt más egészségügyi intézmények révén biztosítja. Ennek érdekében a takarékpénztár az egészségügyi miniszteriummal megállapodást köt, de megállapodásokat létesíthet más egészségügyi intézményekkel is. A takarékpénztár saját egészségügyi intézményei teljesen díjmentesen részesítik a tagokat és azok családjaikat orvosi kezelésben, más intézményeknél való kezelés esetében viszont a takarékpénztár minimális költséget számít fel.

Segélyeket biztosít a takarékpénztár tagjai részére olyan esetekben is, ha azok leányjai férjhezmennek, vagy szülés esetén is. Ilyen segélyekben azok részesülhetnek, akinek havi fizetése a nyolcezer leit nem haladja

meg, de olyan esetekben, ha a segélyigénylőnek több gyermeke van, segélyt kaphatnak azok is, akiknek havi fizetése nem haladja meg a 12 ezer leit. Külön intézkedik a végrehajtási utasítás a temetkezési segélyekről is.

Háboru esetén a takarékpénztár a költségvetési lehetőségek keretein belül orvosi és társadalmi segélyben részesíti tagjait, valamint azok családjaikat. A végrehajtási utasításban felüntetett segélyeken kívül a takarékpénztár tagjai részére háboru esetén külön segélyeket is adhat, ha azok a hadműveletek következtében károkat szenvedtek. Ez a segély azonban semmi esetre sem lehet több egy év leforgása alatt, mint havi fizetésének ötven százaléka.

Külön intézkedik a végrehajtási utasítás az özvegyeknek adandó segélyekről, valamint arról is, hogy segélyeket folyósítanak a postai tisztviselők gyermekeinek könyvek beszerzése valamint a tandíj összegek fedezésére. A takarékpénztár támogatásban részesíti a postai tisztviselők köznevelődési, valamint sport-egyesületeit.

Román-német faipari részvény társaság alakult Bucurestiben tízmillió lei részvénylökével

A román-német faipari egyezmény, amely ez év májusában jött létre, lehetővé teszi román-német fatermelő részvénytársaságok alakítását azzal a céllal, hogy a romániai fatermelés fokozható legyen. Az első ilyen jelentős faipari vállalat „Silvarom” S. A. R. név alatt alakult meg Bucurestiben 10 millió lei részvénylökével. A részvénytársaság alapításában németországi és romániai tőkéssek vettek részt, akik a részvénylökét a következőképpen jegyezték le: Octavian Voronca 2 millió lei, Ion H. Amareșcu 2 millió lei, Edgar Bayer Berlin 2 millió, Otto Reingard Hannover 1 millió, Sp. M. Vretos Bucuresti 2 millió, dr. Hermann Laur Berlin 100 ezer és Rolf Zoepfel 900 ezer leit jegyezték. Az első igazgatóság tagjai: Ion I. Gigurtu, Victor Moldovan, Octavian Voronca, Franz Back Bucuresti, Edgar Bayer Berlin, Otto Reinhard Hannover és Hermann Laur Berlin.

— Megszüntetik a zlotyt Berlinből jelentik: Lengyelország területén megszüntetik a zlotyt és helyébe 2:1 arányban a márkát vezetik be.

— A temesvári kereskedelmi kamara volt főtitkárának kinevezése. Temesvárról jelentik: A temesvári kereskedelmi és iparkamara hivatalos értesítést kapott, amely szerint a nemzetgazdasági miniszter 88.573. számú döntésével Manuila Camil dr.-t, a temesvári kamara volt főtitkárát, az erdélyi bányászati vállalatok autonóm igazgatóságához nevezte ki és ezen állami intézmény Bucurestii központjában fog szolgálatot teljesíteni. Manuila Camil dr. ezen kinevezésével megoldódott a temesvári kereskedelmi és iparkamara első titkári állásának kérdése is, amennyiben most már kizárólag Fratila Ion jelenlegi főtitkár lesz az, aki a kamara kinevezett főtitkáraként ezt a hivatalt vezeti.

Megtiltották az árpa, valamint az olmagvak kivételét

A Monitorul Oficial november 25-iki száma nemzetgazdasági miniszteri rendeletet közöl, melynek értelmében a kormány megtiltotta az árpa kivételét azon mennyiségeket, amelyekre a kivétel engedélyeket az új rendelet megjelenése előtt kiadták, ki lehet vinni az országból.

Egy másik rendelet értelmében megtiltották a napraforgó, a ricinus, a repce, a len és kender magvainak kivételét.

— Az Astra Első Román Vagon- és Motorgyár R. T. igazgatóságába kooptálták Liebert Emil tábornokot, az elhunyt Gh. Mardarescu tábornok helyébe.

— Rendeletet adott ki a vasutak szállításra átadott áruk pontos mérése érdekében. Bucuresti-i jelentés szerint a CFR. vezérigazgatóságának a tudomására jutott, hogy a vasutak alkalmazottai nem mérik le pontosan a feladásra kerülő árukat és ennek következtében a vasutak súlyos károkat szenved. Erre való tekintettel a vasutak vezérigazgatósága közzétett egy rendeletet, amelyben felhívta alkalmazottai figyelmét, hogy mindazokat, akikről megállapítás nyer, hogy tévesen mérlegeltek árut, súlyosan megbüntetik.

— Intézkedés a kisiparosok forgalmiadó-mentességéről. A pénzügyminiszterium közzétett egy rendeletet, amelyben felhívta a pénzügyvizsgálóságok figyelmét arra, hogy azok a csizmadiák, cipészek, valamint más kisiparosok, akik műhelyüket úgy rendezték be, hogy üzlethelyiségük végén egy spanyolfal, vagy más fal által elválasztott kis helyiségben dolgoznak, nem tekintendők úgy, mint akiknek külön üzletük van. Ezek tehát élvezhetik a forgalmiadó-törvény 9. szakasza által megállapított forgalmiadó-mentességet, feltéve, ha az említett szakasz többi feltételeinek is megfelelnek. A forgalmiadó-mentességet természetesen csak azon kisiparosok számára biztosítják, akik saját műhelyük termékeit hozzák forgalomba és nem más olyan iparosok termékeit is, akik lakásukon dolgoznak, az említett műhely részére.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD. NOVEMBER 28.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió, iradio, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.17: Gramofonlemez. 19.50: Hírek. 20.15: Könnyűzene. 20.45: Hírek. 21: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22: Zongorahangverseny. 22.20: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek és gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.10: Szalonzene. 14.30: Hanglemez. 17.10: Asszonyoknak. 18.15: Harmonikakettős. 18.35: Közvetítés Biharugyabajomból. 19.10: Tárogatószámok. 19.45: Európa magyar rendezője. Felolvasás. 20.25: A rádió szalonzenekeze. 21.10: Körösi Csoma Sándor. Hangjáték. 23.05: A Magyar Revü Táncczenekar. 23.40: Cigányzene. 0.40: A Filadelfiai Szimfónikusok. Hanglemezről.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket árt előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Komoly, megbízható mindenest felvesszék 1-re, vagy 15-ikére. Ing. Filip, Str. Simion Barnutiu 6., jelentkezni délelőtt. 5374

LAKÁS

Kiadó azonnal egy jókivésű garconlakás, új házban, Bulev. Carol 25. 5379

Háromszobás, modern lakás Str. Bolintineanu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó. 5380

1800 leiért

kiadó a belvárosban 4 szobás, fürdőszobás balkonos lakás. Cim a kiadóban. 5035

Elegánsan berendezett, uccai szoba, a központban kiadó. Cim a kiadóban. 5378

Modern 3 és 4 szobás lakások azonnalra kiadók. Bul. Carol 70. 5358

VÉTEL, ELADÁS

Nagy utazóbőröndöt megvételre keresek. Str. Eminescu 2., II. 7. 5372

Hím farkaskutya, egy éves, olcsón eladó. Cim: Micălaca Veche, Str. Drepătii No. 3. 5377

Dióháló modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recanierék, ebédlők nagy választékban Tempo bi-zománvi üzletben. Fischer Eliz-palota. 4878

KÖLÖNFELEK

Új építkezést, átalakítást, házak javítását jutányosan készíten. Gebhardt Antal építési vállalkozó, Ujarad, Strada Regele Ferdinand 19. 5376

Műhelynek, vagy raktárnak alkalmas helyiség pincével kiadó Str. I. Calvin 48. 5375

Erika

Ha enyit helyed a szes levelezésre feltétlen vedyn IDÉAL vagy hordható ERIKA írógépet

ERIKA írógépszakértő — A.E.A.D., Str. Alexandri 5. Telefon 1324. a Nationalkasszák aradmegyei közviselete, fordító, lei-ó és sokszorosító iroda.

Legújabb jelentéseink:

Rómában két különálló Balkán-tömb kialakulására számítanak

Rómából jelentik: A Corriere de' al Sera hini forrásra hivatkozva jelenti, hogy Hitler birodalmi vezér

miután mérlegelte az aknabáboru első hetének eredményét, parancsot adott annak fokozására, mivel a tengeri akna Németország legerősebb fegyverének bizonyult.

A hadianyaggyárak ennél fogva nagyobb mennyiségben állítanak elő ebből a legújabb időkig ismeretlen aknatispusokból. Politikai körökben azt állítják, hogy

a német mérnökök egészen új feladatok megoldásán dolgoznak.

A birodalmi vezér különben ismételtén megbeszél

lést folytatott Raeder vezérteengernaggyal erről a kérdésről és a tanácskozások során teljes megelégedését fejezte ki a legújabb hadműveletek felett.

A semlegesek összefogásával kapcsolatban a Corriere della Sera a balkáni semleges államok összefogásának többféle kialakulásáról ír. A közlemény szerint

nem lehetetlen, hogy megalakul egy keleti Balkán-blokk, amelyben Törökország, Románia, Bulgária és esetleg Szovjetország részét, a nyugati semleges szövetséget pedig Magyarország, Jugoszlávia, Görögország és Olaszország alakítaná meg.

Beszélnek azután egy olasz, jugoszláv és görög egynevezett adriai-blokkról is.

London és Páris kitarit a megtorló intézkedések mellett

Londonból jelentik: Az angol kormány válasza a semleges államok tiltakozó levélkéire. Az angol kormány közölte a semleges államoknak a kormányával, hogy miután a Németország elleni megszigorított blokád elerőszakolt, fontos a hadműveletek szempontjából, a semleges államok az alábbi két lehetőség között választhatnak: Vagy beleegyeznek abba, hogy Németországból árukat szállító hajókat az angolok lefoglalják és a háború vééig angol tükötben tartásák, vagy ha ez nem felel meg nekik, Anglia is módosíthatja tengeri politikáját olyképpen, hogy az egész német tengert mentén aknamezőket létesít de ennek következtében az ott elhaladó semleges hajók lefoglalhatók és elsüllyednek.

Párisból jelentik: A francia kormány közölte, hogy a közeli napokban részletesen ismertetik a

megszigorított tengeri blokád intézkedéseinek a szövegét. A szövetségesek között az érdekeltektől hatalmakkal, hogy tekintettel lesznek a semleges államok jogos kívánalmaira. Amennyiben valamely semleges állam nem tudna nélkülözni olyan árucikket, amelyet Németországból kell importálnia, úgy a szövetségesek gondoskodnak annak az árunak beszerzéséről és leszállításáról. Így történik ez Olaszország esetében is, amely rá van utalva a német szénre. Ezért már meg is indultak a tárgyalások London és Róma között annak érdekében, hogy Olaszország szénszükségletét az angolok fedezzék.

Egyébként közli a francia jelentés, hogy az ostromzár életbeléptetése úgy az angol, mint a francia részről technikai akadályok miatt néhány nap késést szenvedhet.

A magyar nyilasmozgalom súlyos vereséget szenvedett egy időszakos választáson

Általános megelégedéssel állapítja meg a budapesti sajtó, hogy a tömegek visszautasítják a szélsőséges eszméket

Budapestről jelentik: A budapesti lapok közül elsőnek a Mai Nap közölte a balatonfüredi választás eredményét. A lap szerint

Balatonfüreden az egész ország közvéleménye nyilatkozott meg és mondott ítéletet a magyar kormány bel- és külpolitikai irányára felett.

Ez a verdikt kimondotta, hogy az ország közönségének túlnyomó többsége helyesli a Teleki kormány politikáját. Az ország valódi hangulatát fejezte ki ez a választás. A Mai Nap szerint

a füredi választás azt bizonyítja, hogy a magyar nép sokkal érettebb és politikailag iskolázottabb és a nemzet érdekei iránt is érzékenyebb, mint azok a nyilaskeresztes vezérek, akik egy új szociális rendszer jelszavával felsorakoztak.

A választás csuf nyilasvereségének értékét csak fokozza az a tény, hogy a nyilasok olyan ismert vezérükkel próbálkoztak, akinek a magyar közéletben jelentős szerepe volt valamikor és aki ma is komoly gazdasági pozíciókat tart elfoglalva.

A délben megjelent budapesti lapok is gúnyos hangon írják a nyilaskeresztesek csufos bukásáról. Az Esti Ujság azt írja, hogy nem a jelölt személtve a kudarc oka, hanem a választók kijátszása.

A magyar paraszt az orránál fogva már nem vezethető, Sohasem szenvedett ilyen elbizakodott hetyke mozgalom nagyobb vereséget, mint most.

Hasonlóan ír a Pest című kormánypárti lap

is. Közli a lap, hogy a nyilaskeresztes párt semmiféle költséget és fáradságot nem kímélt és a vezérek a választóknak füt-fát ígértek. A lap azt írja, hogy

ez a vereség előreveti árnyékát a nyilasmozgalom jövőjére is.

Balatonfüreden nem annyira a magyar kormánypárt, mint inkább a magyar józanság győzött. — Az Esti Kurir azt írja, hogy a tömegeket ma már nem lehet becsapni. A tömegek átlátnak a szítán. Ezt mindig a nyilasok mondták és kiderült — írja a lap — hogy valóban nekik van igazuk, de nem úgy, ahogyan azt ők gondolták.

A nyilaspárt hivatalos lapja, a Pesti Ujság azt jelenti, hogy a párt megpeticionálja a választást.

„Magyarország, Románia és Jugoszlávia megértették, hogy szükségük van egymás barátságára“

Londonból jelentik: A Daily Telegraph hét fői számában nagy cikket ír Magyarországról. Megállapítja a lap, hogy illetékes angol körök nagy megértéssel vannak Magyarország magatartása iránt, amelyet a háborúval szemben tanúsít. A magyar nép, amelynek felfogásától távol áll a szélsőséges politika, bebizonyította, hogy mennyire becsüli a semlegeséget, s baráti kapcsolatokat igyekszik teremteni szomszédaival. Kiemeli a lap azt a jóviszonyt, amely Magyarország és Jugoszlávia között fennáll és hangsúlyozza, hogy Magyarország

Nagy elismeréssel fogadják az USA-ban Chamberlain beszédét

Londonból jelentik: Az angol lapok egyöntetű helyesjéssel fogadják Chamberlain beszédét. A Daily Telegraph többek között azt hangoztatja, hogy Anglia az eddigi merev gazdasági elzárkózás helyett a szabad kereskedelem útjára lép. (Dunaposta.)

Newyorkból jelentik: Cordell Hull, az Egyesült-Államok külügyi államtitkára hétfőn kapta kézhez Chamberlain angol miniszterelnök beszédének szövegét.

Az Egyesült-Államok külügyi államtitkára be- hatóan tanulmányozta a brit világbirodalom kormányelnökének beszédét és kijelentette: a legnagyobb megelégedéssel állapította meg, hogy ez a beszéd a jövő békéjét célozza.

A Newyork Herald Tribune azt írja, hogy Chamberlain világosan tudtára adta a világnak, hogy a brit világbirodalom nem ideiglenes békét akar. Új és jobb Európáért küzd, amelyből örökre kiküszöbölik a háború lehetőségét.

Súlyos vasuti szerencsétlenség Németországban

Berlin. A frankfurt—giesseni vasútvonalon vasárnap egy tehervonat belerohant egy személyvonatba. Az összeütközésnek 11 halottja és 5 súlyos sebesültje van. A Bund című berni lap jelentése szerint vasárnap reggel súlyos vonat-szerencsétlenség történt Németországban Maina-Frankfurt közelében. Két vonat összeütközött.

Hatásosan védekeznek a brit hadihajók a repülőtémadások ellen

Londonból jelentik: A tengerészeti minisztérium közli, hogy azt a német tengeralattjárót, amely néhány nappal ezelőtt elsüllyesztette a Pensilvania nevű angol gőzöst, hétfőn angol hadihajók elsüllyesztették.

London. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: A háború három hónapja alatt a németek ismételtén is megkísérelték, hogy repülőgépek segítségével támadást hajtsanak végre tengeri egységek ellen. Angol tengerészeti szakértők megállapításai szerint ezek a támadások nem vezettek a remélt eredményre, miután beigazolódott, hogy a hadihajók teljes mértékben védekezni tudnak a légitámadások ellen. A legerősebb német légitámadás a múlt hét folyamán az Északi-tengeren folyt le, amikor hét német bombavető ismételt támadást hajtott végre egy cirkáló és egy torpedóromboló ellen. A hadihajók léghátrító ágyúi oly erős pergőtűz alá vették az ellenséges gépeket, hogy azok menekülni voltak kénytelenek. A gépekről ledobott 14 bomba közül egy sem érte el a hadihajókat.

Tizennyolc éves budapesti táncosnő rejtélyes öngyilkossága egy olasz gróf gépkocsijában

Budapestről jelentik: Az elmúlt éjjel egy gépkocsiban, amelyet gróf Lassari, olasz állampolgár vezetett, mellbelőtte magát Balogh Mária feltűnő szépségű 18 éves táncosnő és meghalt. Az autóban megtalálták bucsulevelét, amelyet apjához intézett. A titokzatos öngyilkossági ügyet egyelőre sűrű homály fedi, de a jelek arra mutatnak, hogy az öngyilkosságnak szerelmi háttere van. A fiatal táncosnő ugyanis valószínűleg szerelmes volt az olasz gróf magyar unokatestvérébe, Odeschalchi herceg földbirtokosba, akivel az est folyamán az egyik mulatóhely előcsarnokában heves szóváltása volt.